Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 161 (14272) | 1976 оной июлиин 9, пятница | Сэн 2 мүнгэн

...АДАЙ АША ТУҺАДА

...Р-эй Верховно Соведэй гурбадахи сесси

...өө үеын эрилтэнүүд... ...усама һайн шанартай ... саашадаа улам ... үйлэдбэрилхэ гээшэ ...э арбадахи табан жэ... социальна программа ...татайгаар бэелүүлгын ...вагүй хубинь болоно ...арти тоолоно. «Энэ ха... ...ютиин программаар ...лагдаһан түсэбүүдые ...лтэтэй сэхэ холбоотой ...ческэ ба экономиче... ...й ехэ удха шанар... ...ээг мүн»,—гэжэ нү... ...И. Брежнев КПСС-... ...V съездын трибуна ...ээ хэлээ һэн.

...ет хүнүүдэй бандалаи ...хха бүринь арад зондо ...аа, хүн зоной улам ур... ...байгаа эрилтэнүүдые ...өөр хангаһан эрхим ...тай эд бараа ехээр үй... ...рилэн гаргаха эрилтэ ...ана.

... Россида арадай ур... ...рэглэмжын эд бараа ...арилгые ехэдхэхэ, ша... ...нь һайжаруулха гэһэн ...ухала асуудалнуудай ... РСФСР-эй юһэдэхи ...ай Верховно Соведэй ...ахи сесси зүбшэн хэл... ...байна. Тэрэ июлиин ...Москвада, Кремлиин ...дон соо хүдэлмэрөө ...элүүлбэ. Россин Фе... ...иин бүхы автономито ...бликануудай, хизаар... ... областьнуудай тү... ...шэд-депутадууд эндэ ...аа.

...хэд Л. И. Брежнев, ... Андропов, В. В. Гри... ...А. А. Громыко, А. П. ...енко, А. Я. Пельше, ... Подгорный, Д. Ф. Ус... ... Б. Н. Пономарев, ... Соломенцев, И. В. Ка...питонов, М. В. Зимянин, К. У. Черненко гэгшэдэй ерэжэ һуухадань, депутадууд болон айлшад халуунаар угтаба.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшэ депутат В. А. Котельников сесси нээгээ.

Сессинүүдэй хоорондохи үе соо наһа бараһан республикын Верховно Соведэй депутадууд А. Я. Абашкин, А. А. Гречко, Д. В. Камынин, В. Н. Лебедев, Г. Ф. Попов, С. С. Смирнов, В. Н. Цветков, С. И. Штеменко тэгшэдэй дурасхаалые суглаарагшад һууриһаа бодожо ёһолбо.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр республика дотор арадай хэрэглэмжын эд бараа ехээр үйлэдбэрилхэ, тэрэнэй шанарыень һайжаруулха талаар России Федерациин совет ба ажахын зургаануудай зорилгонууд тухай, газарай баялигууд тушаа РСФСР-эй кодексын проект тухай, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталха тухай асуудалнууд сессиин зүблэхэ зүйлдэ оруулагданхай.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо, депутат В. И. Воротников КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр республика дотор арадай хэрэглэмжын эд бараа ехээр үйлэдбэрилхэ, тэрэнэй шанарыень һайжаруулха талаар России Федерациин совет ба ажахын зургаануудай зорилгонууд тухай элидхэл хэбэ.

(ТАСС).

...РҮҮШЫН ТОЙРОЛГОНУУД

...ИДЭЛГЭ ЗАЛАН ХҮТЭЛХЭ ТҮБ. (ТАСС). ...з-21» гэжэ замбуулинай онгосо июлиин 7-до ...вагай сагаар 12 часай үеэр дэлхэйе 14 дахин ...

...юз-21» онгосо дээрэхи хүдэлмэриин үдэр ию... 7-ной 9 часта эхилһэн байна. Экипажнай про... ...мын ёһоор хүдэлмэрилнэ гэжэ онгосын ко... ...ир Б. В. Волынов радио-холбооной ээлжээтэ ...сын үедэ мэдээсэбэ.

...АСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

...з-21" гэжэ замбуулинай онгосын экипаж ...ют-5" гэжэ научна станци дээрэ

... оной июлиин 7-до Москвагай сагаар 16 час ...нугын үедэ «Союз-21» гэжэ транспортна онго... «Салют-5» станцитай залгалдан холболдоо. Түс... ...ци худар космонавтнууд Б. В. Волыновай, ... Жолобовой дамжан ороһоной һүүлээр, жо... ...огшотой «Салют-5» гэжэ научна станци вэл... ...адархи замбуулинай замаар дабшажа захал...

...мбуулинай научна станциин экипажай хүдэл... ...н программа дотор:

...арадай ажахын аша туһада хэрэглэгдэхэ мэдээ... ...ые абаха зорилгоор дэлхэйн нюруугай геоло... ...орфологическа буридэлнүүдые, огторгойвохи ...элнүүд ба элдэб зүйлнүүдые шэнжэлхэ;

...замбуулинай дайдадахи физическэ ушарал... ...ба үзэгдэлнүүдые шэнжэлхэ;

...хөөрэи дэгдэлгын оршон байдалда технологи... ...турщалгануудые хэхэ;

...медико-биологическа шэнжэлгэнүүдые хэхэ;

...станци дээрэхи түхеэрэлгэнүүд ба аппаратурые ...ан шалгаха гэжэ хараалагданхай.

...хэд Волыновай ба Жолобовой бэень пайн яба... «Салют-5» гэжэ замбуулинай станциин экипаж ...элгынгээ программа бэелүүлжэ захалаа.

Минии ТАБАН ЖЭЛ — минии арга боломжо

САГАЙ ЭРИЛТЫН ЭРХЭЭР...

«Хүдөө ажахын талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна. Эндэ парти хадаа хоорондоо холбоотой хоёр зорилго табина. Нэгэниинь: эдеэ хоолой зүйлнүүдээр, хүдөө ажахын түүхэй эдүүдээр ороноо найдамтайгаар хангадаг болохо, тиихын тулада хэзээ бүхэндэ хүсэд нөөсэнүүдтэй байха. Хоёрдохинь: городой болон хүдөөгэй ажабайдалые материальна ба соёлой - ажаһуудалай эрхэ нүхэсэлнүүдээр дүтэ болгохо замаар саашадаа дабшаха, энэ хадаа манай программна эрилтэ болоно»,—гэжэ нүхэр Л. И. Брежневэй партиин XXV съезд дээрэ хэһэн тоосоото элидхэл дотор хэлэгдэнэ.

Эдэниие бэелүүлхын тула Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд бүхыгөөрөө оролдохо, эрмэлзэхэ байна. Хоорондоо холбоотой эдэ хоёр зорилго бэе бэедээ горитой нүлөө үзүүлдэг юм. Юуб гэхэдэ, арадай ажахын хүгжэхэдэ, социальна хүгжэлтэ улам түргэдэнэ. Тиин социальна хүгжэлтэ арадай ажахыда нүлөөтэй, «ашаяа харюулдаг» болоно байнхай. Тиимэһээ энэ нүлөөгэй арга боломжонуудые элирүүлжэ, шадамар бэрхээр хэрэглэхэ гээшэ мүнөө ехэ шухала. Энэ талаар манай ажахыда ямар хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэхэ байнаб гэжэ хөөрэхынгөө урда, ажахынгаа үйлэдбэри, социальна хүгжэлтэ тухай нэгэ хэды үгэ хэлэлтэй гэжэ һанагдана.

Манай колхоз юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй тоосоогоор таряа, мяха, һү гүрэндэ худалдаха түсэбтэ даабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргээ һэн. Энэ жэлэй туршада ажахын сэбэр мүнгэн олзо 390 гаран мянган түхэриг болоһон байна.

Гэхэтэй хамта, ажахыдамнай юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ, мүн үнгэрэгшэ табан жэлэйшье хугасаада социальна хүгжэлтын талаар олон тоото хэмжээ ябуулганууд бодото дээрээ бэелүүлэгдээ. Тиихэдэ, ажахы юһэдэхи табан жэлэй туршада ниитын фондын гаргашада 117 мянга гаран түхэриг мүнгэ гаргашалаа. Харин байгша табан жэлдэ энэл хэрэгтэ 200 мянган түхэриг гаргагдаха.

Манай колхоз арбадахи табан жэлдэ 27580 центнер мяха, 61830 центнер һү, 6210 центнер нооһо гүрэндэ худалдаха байна. Мүн эдэ бүгэдын хажуугаар таряан, огородой эдеэн гүрэндэ тушаагдаха.

Арбадахи табан жэлэй туршада колхозоймнай экономико хүгжэжэ, социальна байдалнай улам һайжарха юм. Энэ ушар хадаа ажахын үйлэдбэридэ нүлөөлхэ байна. Арбадахи табан жэлэй туршада манай колхоздо ажалай эрхэ байдал һайжаруулагдаха, энээнтэй хамта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлэгдэхэ. Энэ хадаа үйлэдбэрине улам хүгжөөлгын ехэ арга нөөсэ болоно. Бага-Наринай һү һаалиин фермын хүдэлмэрине бүхы дээрэнь оньһожоруулга 1977 ондо дүүргэгдэхэ. Тиихэдэнь мүнөө хүдэлжэ байһан 7 һаалишанай оронда 5 һаалишан 160 үнеэ һаадаг болохо юм. Тэрэшэлэн энэл жэлдэ һү һаалиин Булагай фермын һаалишан бүхэн 60 үнеэ һаадаг болохо. Тиихэдэ 1980 он болотор эхэ хонидой хорин отара оньһон аргаар үһаар хангагдадаг болохо юм. Мүн һү һаалиин Бага Наринай фермын зуһалан хүрэтэр электрын элшэ хүсэн абаашагдаха. Эдэ бүгэдын хажуугаар үшөө олон тоото хэмжээнүүд абтажа, ажалай бүтээсэ, ажалай эрхэ байдал һайжаруулагдаха болоно.

Социальна хүгжэлтын гол асуудалнуудай нэгэн—ажаһуудал болоно. Колхоздомнай байгша табан жэлэй туршада хүн зоной ажаһууха хорёод гэр баригдаха юм. 140 һууритай үхибүүдэй саад 1978 ондо ашаглалгада оруулагдаха. Тус саадай нэгэ бүлэгынь бүхэли сүүд хэдээ ажалладаг болгогдохо. Саадай ашаглалгада үгтэһэнэй ашаар гэрэй эзэн эхэнэрнүүд колхозой ажал хэхэ аргатай болохо юм. Тиин тэдэнэр һаалишан, хонишоноор хүдэлхэ, зариманиинь хабар, намарай харюусалгатай хаһада ажахынгаа хүдэлмэридэ хабаадуулагдахаар хараалагдана. Һаяшаг ажаһуудалай эрилтэ хангадаг Петропавловкын комбинадай филиал колхозоймнай түбтэ нээгдээ. Хубсаһа эсхэгшэ, оёдолшон эндэмнай байрланхай. Тиихэдэ фото-зураг буулгагша, парикмахер аймагай түбһөө ерэдэг. Колхознигуудай амархын тулада нютагай аршаан дээрэ амаралтын гэр энэ табан жэл соо баригдаха. 1980 ондо соёлон шэнэ байшангай барилга дүүрэхэ. Энэ байшан соо спортын зал, хатар, нааданай таһалганууд, библиотекэ гэхэ мэтэ нээгдэхээр хараалагданхай.

Мүнөө техникын улам хүгжэжэ байһан үе сагта хүдөөгэй ажалшан бүхэн заатагүй мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ зэргэтэй. Тиин манай колхоздо механизаторнуудые олоор бэлдэхэ хэрэгтэ анхарал ехээр хандуулагдана. Энээнһээ урагша механизаторнуудые ажахыдаа бүгэдэ ниитын һуралсалай ашаар, мүн мэргэжэл олгуулдаг училищада бэлдэдэг һаа, үшөө Гэгээтынгээ дунда һургуулида механизаторай мэргэжэлдэ залуушуулые һургажа, үнэмшэлгэ барюулдаг болохо түсэбтэйбди. Тиихын тула колхознай һургуулида зохихо туһаламжа үзүүлхэ юм. Ерэхэ һуралсалай жэлдэ механизаторнуудай мэргэжэлэй үнэмшэлгэ арбадахи класс дүүргэгшэдтэ барюулагдадаг болохо байна. Түрүүлэн механизатор, һаалишан, хонишоноор ажаллагшадта гэр байра үгтэдэг байха. Мүн арбадахи табан жэл соо колхоз түрүүшүүлэй дундаһаа мэргэжэлтэдые бэлдэхээр хараална. Тиин ажахын мүнгэн зөөреэр 2 агроном, малай 2 фельдшер, 1 зоотехник, 1 мелиоратор-агроном, малай 1 врач бэлдэгдэхэ юм. Эдэ бүгэдын хажуугаар механизаторнууд, мал ажалда хүдэлэгшэд, колхозой мэргэжэлтэд эрдэм мэдэсээ жэл бүри дээшэлүүлжэ байха.

Ажалшадые үзэл бодолой талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ политическэ һуралсал тон ехэ үүргэ дүүргэдэг байна. Тиимэһээ энээниие хараадаа абан, колхозой парткем мэргэжэлтэдые, дунда шатын хүтэлбэрилхы тушаалтадые, бүхы коммунистнууд болон комсомолшуудые партийна, комсомолой, экономическа һуралсалда хабаадуулдаг байна. Мүн коммунис ажалай һургуулинуудта олон хүн һуралсадаг юм. Һуралсалай аша үрэ, хүсэ нүлөө ехэ болгохо гэжэ оролдогдоно. Энэ талаар иимэ нэгэ жэшээ дурдалтай. Һү һаалиин Булагай фермэдэ залуу комсомол басаган Л. Гончарова һаалишанаар ажаллажа эхилһээр үни болоогүй. Тиин ахамад һаалишад коммунистнар Л. Ф. Нагаевагай, Е. И. Бриковагай туһаламжаар ажалайнгаа онол арга урагшатайгаар шудалаа. Комсомолшуудай политическэ һуралсалда ябажа, эрдэмээ дээшэлүүлээ. Ниитын хүдэлмэридэшье, ажалдашье эдэбхитэй Люда Гончарова мүнөө фермэдээ комсомолой организациин секретаряар ажаллажа байна. Залуу һаалишан ахамад нүхэдтэеэ ана-мана хүдэлдэг болоо. Энэ жэлэй нюнь һарада болоһон аймагай һаалишадай оньһон техникээр үнеэдые һаагшадай конкурсдо Л. Гончарова эрхимлээ һэн.

Социалис мүрысөөн ажалшадай эдэбхи үүсхэл, урма зориг улам бадаруулдаг хүсэн гэжэ мэдээжэ. Тиимэһээ мүрысөөнэй энэ нүлөөе аша үрэтэйгөөр хэрэглэхэ гээшэ табан жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхэ арга боломжонуудай нэгэн мүн. Мүрысөөе тодорхойгоор эмхидхэхын түлөө оролдогдоно. Коллективүүдэй мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолходоо, хэһэн ажалайнь шанарта онсо анхарал хандуулнабди. Мүн моральна болон материальна урмашуулгые саашань һайжаруулнабди.

Колхозой партком хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулхадаа, отделениин партийна организацинуудые, комсомолой комитедые, нютагай Соведые, мүн бэшэшье эмхинүүдые энэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадуулжа, эдэнэй бүхы хүдэлмэрине хүтэлбэрилдэг байна. Жэшээлхэдэ, парткомой табиһан графигай ёһоор, колхозоймнай «Факел» гэжэ агитбригада һарадаа 1—2 дахин отделенинүүдээр ябадаг юм. Тэдэнтэй суг библиотекэшэн, эмшэн, лектор малшадта ошолсодог.

Эндэ колхозойнгоо социальна хүгжэлтын зарим тэды талыень хөөрөөбди. Тиигэбэшье һаа, социальна хүгжэлтэ ажахыда нүлөөлхэ олон тоото арга боломжонуудтай байна. Арбадахи табан жэлэй түсэбтэ даалгабаринуудые бэелүүлгэдэ энэ хэрэгэй туһалхань лабтай. Тиимэһээ манай колхозой гэшүүд эдэ арга боломжонуудые хүсэд дүүрэнээр хэрэглэхын түлөө оролдохо, тэмсэхэ байна.

Б. ДОРГИЕВ.
Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретариин орлогшо.

ТАСС — Шэнэ һонин

ПАРТИИН ДАЙШАЛХЫ ТУҺАЛАГША

«Партийная жизнь» гэжэ КПСС-эй ЦК-гай журналда Ленинэй орден барюулха баярай суглаан Москвада, «Правда» газетын соёлой байшан дотор болобо.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь И. В. Капитонов, партийна, Соведүүдэй ба ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, түбэй газетэнүүдэй, журналнуудай редакторнууд, эрдэм болон соёлой ажал ябуулагшад, журналистнууд президиумдэ һуугаа.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гай Политбюро хүндэтэ президиумдэ ехэ баяртайгаар һунгагдаа.

И. В. Капитонов КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй даалгабаряар, энэ ехэ гайхамшаг ушартай дашарамдуулан, журналай редакциин хүдэлмэрилэгшэдые, эдэбхитэй авторнуудые халуунаар амаршалба.

И. В. Капитонов СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые уншаад, суглаарагшадай нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан, журналай тугта орден зүүлгээ.

(ТАСС).

ЭКОНОМИЧЕСКА ХАРИЛСАН ТУҺАЛАЛСАЛГЫН СОВЕДЭЙ XXX СЕССИ БЕРЛИНДЭ НЭЭГДЭЭ

БЕРЛИН (ТАСС-ай тусхай корр.). Экономическа Харилсан Туһалалсалгын Соведэй XXX сесси июлиин 7-до ГДР-эй ниислэл хотодо нээгдээ.

Правительствануудаынь толгойлогшонорой хүтэлбэрилһэн, СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай делегацинууд сессиин хүдэлмэридэ хабаадана.

СФРЮ-гэй делегаци сессидэ хабаадана. Вьетнамай Социалис Республикын, Корейн Арадай-Демократическа Республикын, Лаосой Арадай-Демократическа Республикын, Анголын Арадай республикын делегацинууд адаглагшадай гуримаар байлсана.

Сессидэ хабаадагшадые ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Х. Зиндерман халуунаар амаршалба. Заседани нээхэ зуураа, тэрэ иигэжэ тусхаилан тэмдэглэбэ: мүнөөнэй сесси арад бүхэнэй, манай аха дүү оронуудтахи бүхы арадуудай харилсаа холбоое саашадань үргэдхэхэ ба гүнзэгырүүлхэ замай шухала шэнэ шата болохо байна гэбэ.

Эндэ суглаарагшад экономическа ба научно-техническэ харилсаа холбооной, 1971—1975 онуудай нэгэдхэмэл программын дүүргэлтэ тухай, СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай экономическа, научно-техническэ харилсаа холбооной саашанхи гүнзэгырэлгэ ба хүгжэлтэ тухайда СЭВ-эй гүйсэдхэхэ комитедэй элидхэл соносоо. СЭВ-эй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Г. Вайс элидхэл хэбэ.

Түсэбтэ ажал ябуулгын харилсаа холбоо хангаха СЭВ-эй комитедэй түрүүлэгшэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, СССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ Н. К. Байбаков СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай харилсаа холбооной удаан болзортой гол шэглэлтэ программануудай проектнүүд тухай мэдээсэл хээ.

Электрын элшэ хүсэнэй талаар СЭВ-эй саг үргэлжын комиссиин түрүүлэгшэ, СССР-эй энергетикын ба электрификациин министр П. С. Непорожний СЭВ-эй Европодохи гэшүүн-оронуудай электрын элшэ хүсэнэй нэгэдхэмэл системын генеральна схемэ тухай элидхэбэ.

1980 он хүрэтэрхи, мүн саашанхи үедэ СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай хоорондо пассажирнуудые ба ашаа зөөлгэ хангаха зорилгоор СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай транспортна харилсаа холбоо хүгжөөхэ тухай асуудалаар СЭВ-эй саг үргэлжын комиссиин түрүүлэгшэ, ПНР-эй зам харилсаанай министр Т. Беймэй мэдээсэлые сесси сонособо.

СОЦИАЛИЗМЫН ОРОНУУДАЙ ХАРИЛСАА ХОЛБООЕ УЛАМ ГҮНЗЭГЫРҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

БЕРЛИН, июлиин 8. (ТАСС-ай тусхай корр.). Совет делегациин толгойлогшо, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин эндэ боложо байгаа Экономическа Харилсан Туһалалсалгын Соведэй XXX сесси дээрэ үгэ хэлээ.

Экономическа Харилсан Туһалалсалгын Соведэй XXX сесси манай оронууд дотор ээлжээтэ партийна съезднүүдэй үнгэрөөд байхада болобо. Социализмын оронуудай харилсаа холбоое, социалис ёһоной экономическа нэгэдэлэй нэгэдхэмэл программын үндэһөөр хүгжэжэ байгаа экономическа холбоо барисааень тэдэ съезднүүд үндэрөөр сэгнээ.

Манай харилсаа холбоон социалис интернационализмын бата үндэһэ һуури дээрэ. Марксын, Энгельсын, Ленинэй һургаалда эндэхи оронуудай Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай үнэн байлгын үндэһэ һуури дээрэ улам үргэдхэжэ, бэхижэжэ, батажажа байнхай.

Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай конференцидэ суглараһан Европын коммунистнуудай һанал бодол хэдэхэн үдэрэй урдахана эндэһээ, Берлинһээ бүхы дэлхэй дээрэ дуулдаа. Уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй түүхэдэхи энэ гайхамшаг ябуулга түгэс амжалта туйлажа дүүрээ.

Европын коммунистнуудай нэгэдэлэй тугые дээрэ үргэгшэ тус конференциин түүхэтэ дүнгүүд «Манай оролдолго хүсэлэлгэнүүдые нэгэдхэлгэдэ, ажалшадай үндэһэн ашаг туһын түлөө, Европодохи демократиин ба социализмын түлөө, бата бэхи эб найрамдалай түлөө хамтымнай тэмсэлые бүри эдэбхижүүлхэ хэрэгтэ туһа дүхэм болохо байха» гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежнев хэлээ һэн. Хүниие хүнэй мүлжэлгэһөө, дайнуудһаа ба национальна хёмороон зүришэлдөөнүүдһээ сүлөө шэнэ общество зохёон байгуулга — манай гол зорилго болоно. Эндэхи хамтын эмхидэ — Экономическа Харилсан Туһалалсалгын Соведтэ социалис гүрэнүүдэй хабаадалга тиимэл арюун уг зорилготой юм. Нэгэдхэмэл программын баталагдан абтаһанһаа хойшо үнгэрһэн табан жэлэй туршада урда тээхи арбаад жэлэйхиһээ ехэ юумэн хэгдээ гэбэл, хэтэрүүлжэ хэлэһэн ябадал болохогүй,— гэжэ А. Н. Косыгин тусхайлан тэмдэглэбэ. Энэмнай ажалаа хубаарилан бүтээлгын дэлисэ далайсануудташье, тэрэнине эмхидхэлгын түхэл маягуудташье хамаадана. СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай экономическа холбоо барисаан бүри гүнзэгы, бүри түгэс болонхой.

Олон талын нэгэдэлдэ хабаатай хэмжээ ябуулгануудай зүбшэмэл түсэб СЭВ-эй оршон байгаа үе соо анха түрүүшынхеэ зохёогдожо, баталагдаһан, арадай ажахын тон ехэ дэлисэ хэмжээнүүдтэй түсэбүүд тааруулагдан бэелүүлэгдэдэг болоһон байна.

СЭВ-тэ хабаатай Европын оронуудай нэгэдхэмэл энергосистемэнүүдые хүгжөөхэ генеральна схемын хараа түсэблэлгэ XXIX сесси дээрэ һайшаагдаа һэн. Тиихэдэ тус энергосистемэдэ Югославиин хабаадахые хараалһан юм. Тэрэ генеральна схемые мүнөө баталха ёһотой байнабди. Тиимэ документ бэлдэхэ хүдэлмэри дүүргэгдэжэ, электрын элшэ хүсэ хэрэглэлгын хэм хэмжээе 1990 он хүрэтэр хараалһан үндэһэ баримтатай тодорхойлгонуудаар баялиг... нине зэбсэглээ. Бэлдэгдэһэн документ һайшаахые дурадханабди.

КПСС-эй Центральна Комитет, Советскэ правительство социалис ёһоной экономическа нэгэдэл улам гүнзэгырүүлхэ ба үргэдхэхэ, аха дүү социалис оронуудай арадай ажахынуудые улам ойртолсуулха хэрэгые онсо удха шанартайда тоолоод, хоорондынгоо харилсаа холбоое улам нарижуулхаар хэдэ хэдэн томо хэмжээ ябуулга бэелүүлхэ шухала болоо гэжэ тоолоно. Тэрэниие саашадаа удаан саг соо хүгжөөхэ үндэһэ һууритай болгохо, экономикын гол һалбаринуудта хабаатай гол шэглэлтэ удаан болзорой программануудые зохёохо, арадай ажахын эгээн шухала асуудалнуудые хамтааран шиидхэһэнэй үндэһөөр эдэ оронуудай түсэблэлгын зургаануудай харилсаа холбоото ябуулга улам һайжаруулха ябадал бүри ехэ удха шанартай боложо байна.

А. Н. Косыгин энергетикын ба металлургиин талаар харилсаа холбоо хүгжөөхэ тухай саашадаа хэдэ хэдэн тодорхой боломжонуудые хэлээд, удаан болзортой харилсаа холбооной гол шэглэлтэ программануудые зохёолготой дашарамдуулан, СЭВ-эй элдэб зургаануудай үмэнэхи зорилгонууд дээрэ тогтон хэлээ.

А. Н. Косыгин дэлхэйн экономическа харилсаанда СЭВ-эй оронуудай эзэлдэг һууриие элирхэйлэн тайлбарилхадаа, СЭВ-эй уласхоорондын холбоо барисаанай улам бэхижэжэ, социалис оронуудай энэ эмхиин уласхоорондын нэрэ хүндын бүри ехэ боложо байһые тэмдэглэбэ. Манай эмхиин ажал ябуулгада элдэб янзаар хабаададаг гүрэнүүдэй тоо улам ургажа байна гэбэ.

Илангаяа хүгжэжэ байгаа оронуудтай СЭВ-эй уласхоорондын холбоо барисаанай бэхижэжэ байһанинь зайлашагүй үзэгдэл болоно. СЭВ-эй талаар гүрэнүүдэй хоорондын шэнэ түхэлэй экономическа харилсаа тогтооһон манай дүй дүршэл уласхоорондын бүри үргэн ябуулгын талааршье тодорхой удха шанартай боложо байна гэжэ А. Н. Косыгин хэлээ.

СЭВ-эй XXX сессиин шиидхэбэринүүд социалис ёһоной экономическа нэгэдэлые улам саашадань хүгжөөлгэдэ туһалха, социалис оронуудай нэгэдэлые улам бэхижүүлгэдэ, эб найрамдалай ба хүгжэлтэ дэбжэлтын аша туһада социализмын уласхоорондын хүсэ нүлөөе батадхалгада туһа хүргэхэ гээд этигэжэ байһанаа А. Н. Косыгин элирхэйлбэ.

...ОГОНИ БОЛЗОРТО— ...АЙН ШАНАРТАЙГААР

...дахи табан жэлэй ту... ...жэлдэ үбһэ тэ... ...бэлэдхэлгээ, мүн ...хуряалгаа хэзээ хэ... ...иһээ эмхитэйгээр, ...шанартайгаар, богони ... үнгэргэхэ зорилго... ...республикын бүхы ...заторнуудта, таряа... ...ээмэл бэшэгээр хан... ...колхоз, совхозуудай ... механизаторнууд ...үнэн», «Правда ... газетэнүүдэй ре... ...уригдажа. Тэдэнтэй ...га болоһон юм гээд ...ай урдахи номерто ...гдээ һэн. Тиин энэ ...ада хабаадалсаһан ...ер, тракторист, ме... ...орнууд гансашье ...уялгаа дэлгэрэнгы... ...е бэшэ, мүн дүн... ...дүй дүршэлөө дэл... ...суглаарагшадые һонир... ...байна.

...налистнуудай асуу... ...дта эхилэн харюуса... ...Байгалай совхозой ...на бригадын бригад... ...алентин Клименин ...ивэйнгээ ажал ту... ...ахэ зуураа:

Нёдондо бригадымнай ...заторнууд гектарай ...нтнер ороохо таряа ...ан һаа, байгша он... ...һээ бага бэшэ ур... ...ряаха зорилго хара... ...үнөө жэл хабарһаа ...сагай уларил таарам... ...байгаашье һаа, үнгэ... ...намартаа хахалһан ...һайнаар элдүүрилжэ ... агротехническэ ...татай хаһа сагта та... ... үнгэргэһэмнай ур... ...адли бали урга... ...вэбэа гэжэ найда...

Нёдондо таряа сохилгоор республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн Борьёогой совхозой комбайнер Норбо Гармажапов ВДНХ-гай түрүүшын шан абахын тула хуряалгаа богони болзорто үнгэргэжэ, комбайнуудаа бүлэг бүлэгөөр хүдэлгөөбди гэбэ. Ургаса хуряалгын эхилхэһээ хойшо комбайнуудаа бүлэг бүлэгөөр хүдэлгэхэдэ ажалнай таһалданагүй, комбайнернуудай харюусалгашье дээшэлжэ, энэ хүдэлмэридэ хабаадуулагдаһан комбайн, автомашинанууд бүтээсэтэйгээр ашаглагдана. Хоёрдохёор, таряанай гээлтэ хоролтодо орохогүйн тула комбайнай бункерай нүхэ солоохой һайнаар бүглэжэ, халаанай дүүрэхэдэ, комбайнай техническэ харууһа һайнаар үнгэргэхэ шухала байдаг.

Саашадаа хартаабхын тарилгые үргэдхэхэ зорилгын табигдаад байхада, хартаабха ехээр ургуулха гээшэ баһал шухала болоод байна. Жэл бүри хартаабхын баян ургаса абадаг Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой механизатор Петр Трифонов дүй дүршэл тухайгаа хөөрэбэ.

Поли бүхэндэ Шанарай тэмдэг олгохо талаар дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон Хяагтын аймагай «Родина» колхозой Сергей Капустинай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадын коллектив нёдондо гектарай 25 центнер таряа хуряаһан юм. Иимэ баян ургаса ургуулхын тула бригадын механизаторнууд газар тарялан эрхилэлгээ эрид һайжаруулһан, мүн залуушуулые газар элдүүрилхэ, тарилга, хуряалгын хүдэлмэри һайн шанартайгаар үнгэргэхэ талаар саг үргэлжэ һургажа байдаг заншалтай.

«Прибайкалец» колхоз ондоо областьнуудай ажахынуудай дүршэл халан абажа, тракторна 5 бригадаяа 6 звено болгон эмхидхээд, ажахын тоосоондо оруулжа, нарядгүй гуримаар ажалаа ябуулдаг болоһон юм. Ажахын тоосоондо ороһон бригадын гэшүүд даалгагдаһан ажалаа хэжэ, ургаса хуряажа тушааһанай удаа эсэсэй дүнгөөр тоосоно. Хэһэн ажалайнгаа, абтаһан продукциингаа зэргээр салин хүлһөө абадаг болоходоо механизаторнууд даалгагдаһан хүдэлмэрөө һаадгүй бүтээхые оролдодог байна. Гадна газар тарялан эрхилэлгэшье эрид һайжаржа, тарилга, хуряалгымнай хүдэлмэри урдынхидаал унжагайрхаяа болёо. Эдэ үдэрнүүдтэ механизаторнууд хуряалгынгаа машина, техникэ заһабарилжа дүүргэхэ дүтэлөөд байна гэжэ тус ажахын тоосооото звеное даагша Анатолий Шергин тэмдэглээ.

Баян ургаса намарһаа эхитэй. Намартаа бүхы тариалангайнгаа 90 шахуу процентые паар болгон хахалаагүй һаа, сэбэр пааргүй манай бригада тарилгаяа богони болзорто үнгэргэхэ аргагүй юм. Ямар нэгэн полиин хуряагдажа дүүрэхэтэй адли һолоомыень суглуулжа фермэнүүдтэ зөөгөөд, паар хахалжа захалнабди гэжэ Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бригадир Содном Яндаков хэлээ. Намарай паар ехээр хахалжа, тарилгаяа түргэн болзорто үнгэргэхэһөө гадна, минеральна үтэгжүүлгээ ашагтайгаар хэрэглэхэ гээшэ шухала.

СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой механизатор Очир Аюшеев, партиин XXV съездын делегат, Мухар - Шэбэрэй «Заганский» колхозой механизатор Георгий Миронов, Загарайн аймагай «Гигант» колхозой тракторист Захар Шитин, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой кукурузашадай звеное даагша Иннокентий Подельский, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой трактористка Гармажап Ачитуева гэгшэд намарай паар хахалха, минеральна үтэгжүүлгэ ашагтайгаар хэрэглэхэ, ороохо таряанай, тэжээлэй ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлхэ, залуу механизаторнуудые һургажа бэлдэхэ ба полевой стан, таряанай тоогуудые шэнэдхэн заһабарилха тухай олон тоото дурадхалнуудые оруулһан, мүн энэ талаар дүршэл шадабари тухайгаа дэлгэрэнгытээр хөөрэһэн байна.

Энэ уулзалгын түгэсхэлдэ Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо Б. И. Николаев, партиин обкомой хүдөө ажахын таһагые даагша Б. Н. Николаев дэлгэрэнгы үгэ хэлээ. Ингэжэ түрүү механизаторнуудай уулзалга ихэла һонирхолтойгоор, алишье талаһаа аша туһатайгаар үнгэрөө.

А. КЛИМОВ,
Вл. ЖИГЖИТОВ,
«Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдэй корреспондентнүүд.

ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИИН
АША ҮРЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ!

ҮНГЭРЭГШЭ табан жэлэй туршада сагай уларилай хэды муу байгаашье һаань, Хиагтын совхозой ажалшад жэлдэ һайнаар хүдэлжэ, ниитын үйлэдбэри улам хүгжөөгөө.

Табан жэлэй түсэбэ даабари дүүргэхын, эдеэ хоолой зүйлнүүдые гүрэндэ худалдаха түсэбөө дүүргэхын тулада совхозой дирекци, партийна комитет, профсоюзай, комсомолой комитедүүд, сомоной Совет эмхидхэлэй, политическэ, хүмүүжүүлгын ехэ худалмэри ябуулһан, мүнөөшье ябуулжа байна. Тэдэнэй зуураа, суртал хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине эрхилдэг эдэ организацинууд ажал ябуулгаа хоорондонь зохилдуулан табина.

Ажал хэжэ хүн болохо гэжэ буряад зоной оньһон үгэ бии гэшэ. Олониитые ажалда бэрхээр һургаха, политическэ, гурим заншалай талаһаань хүмүүжүүлхэ тухайда партиин XXV съезд онсолон заагаа байна. Энэ заабари бэелүүлхын тулада совхозой партком нэгэдхэмэл түсэб табина. политическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри нэгэ гуримтай болгонхой.

Хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай, политическэ, гурим заншалай һургуули болодог социалис мүрысөөн эндэ тодоор, оншотойгоор эмхидхэгдэнхэй. Эдэ бүгэдэн тухайда доро хэблэгдэһэн материалнууд хөөрэнэ.

СОВХОЗОЙ ХЭМЖЭЭ ЯБУУЛГАНУУДҺАА

Ажахыдаа бии байһан арга боломжонуудые сүм хэрэглэжэ, хүдөө ажахыһаа эдеэ хоолой зүйлнүүдые абаха, гүрэндэ худалдаха арбадахи табан жэлэй даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ совхозой хүдэлмэришэд бүхы хүсэеэ шэглүүлхэ гэжэ шиидэбэ.

Шэнэ табан жэлэй түсэбтэй зохилдуулан, 1976—1980 онуудта совхоз 3.750 тонно таряа, 1.125 тонно хартаабха, 320 тонно огородой эдеэ, 3.005 тонно мяха (амидын шэгнүүрээр), 4180 тонно һү, 550 тонно нооһо гүрэндэ тушааха хараатай.

Арга боломжонуудаа тооложо үзөөд, совхозой хүдэлмэришэд гүрэндэ һү, мяха худалдаха табан жэлэй түсэбөө 1980 оной түрүүшын хагас жэлдэ, нооһо, хартаабха, огородой эдеэ гүрэндэ худалдаха түсэбөө 1980 оной гурбадахи кварталда дүүргэхээр шиидэбэ.

Шэнэ табан жэлэй туршада үнеэн бүриһөө 1.650 килограмм һү һааха, хонин бүриһөө 3,3 килограмм ноосо хайшалха.

Байгша ондо совхозой хүдэлмэришэд 600 тонно таряа, 200 тонно хартаабха, 64 тонно огородой эдеэ, 564 тонно мяха, 840 тонно һү, 99 тонно нооһо гүрэндэ худалдаха юм.

Хүдөө ажахыһаа эдеэ хоолой зүйлнүүдые ехээр абажа, гүрэндэ худалдахын, арбадахи табан жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын тулада совхоз олон хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхээр хараална. Совхозой үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэдхэхэ, үзэл сурталай хүдэлмэрине үрэ нүлөө ехэтэй болгохо — социальна хүгжэлтөөр иимэ хэмжээнүүд хараалагданхай.

Аймагай мүрысөөндэ түрүүлжэ ябадаг һаалишан М. Мордаева.

ЭРХИМ АЖАЛАЙ ГЭ

▽ 1971 ондо бүхэсоюзна социалис мүрысөөн дохи хахад жэлэй дүнгөөр КПСС-эй ЦК-гай, Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКС дамжуулгын Улаан туг 10 мянган түхэриг гаар абаһан байна.

▽ Хүдөө ажахыһаа эдеэ хоолой зүйлнүүд абахын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөн нүүри эзэлһэнэй түлөө 1973, 1974 онуудта Хүдөө ажахын министерствын, хүдөө ажахын хэлэн хүдэлмэрилэгшэдэй, алба хаагшадай про ЦК гай дамжуулгын Улаан туг 5000 түхэриг гаар үгтөө.

▽ Буряад АССР-эй байгуулагдаһаар 50 ж үндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа рэгтээ амжалта туйлаһанайнь түлөө КПСС мой, республикын Верховно Соведэй Президиу ЦК гай, Соведэй, профсоюзуудай областной Хүндэлэлэй грамотагаар шагнагдаһан.

▽ Шэнэ ба боро газар ашаглажа эхилһээр 2 ойтой дашарамдуулан хүдөө ажахын үйлэдбэри хэ хэрэгтэ амжалта туйлаһанайнь түлөө 1974 һараа Буряад АССР-эй Верховно Соведэй П мэй Хүндэлэлэй грамотагаар шагнагдаа.

▽ Социалис мүрысөөндэ эрхим амжалта туй Хиагтын райкомой, аймагай хэхэ комитедэй «Социалис мүрысөөнэй дипломоор совхоз олон удаа шагнагдаһан байна.

▽ Юһэдэхи табан жэлэй түсэб дүүргэлгэ үрэ дүн туйлаһанайнь түлөө КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет, ВЦСПС ВЛКСМ эй ЦК АССР-эй Хиагтын аймагай Хиагтын совхозые ВДНХ-дахи бүхэсоюзна Хүндэлэлэй самбарта «Юһэдэхи табан жэлдэ ажалай габьяагай түлөө» тэмдэгээр, дамжуулгын Улаан тугаар шагнаһан

▽ Хүдөө ажахыһаа абтадаг эдеэ хоолой зүйлнүүд рэндэ худалдаха юһэдэхи табан жэлэй даалгаб ряагаар—102, һүөөр 100 мяхаар 110, ноохоо хартаабхаар—131, огородой эдеэгээр 115 про дүүргэгдэжэ гээд тус совхозой коллектив КПСС съездэдэ рапорт бариһан байгаа.

ОМОГОРХОЛ

(Политинформатортай хөөрэлдөөн)

Хори гаран жэлдэ Хираанай-Адагта хүдэлжэ байһан, совхоз эмхидхэлсээд, директорээр хүдэлһэн, сомоной Соведэй түрүүлэгшээр олон жэлдэ ажаллаһан, мүнөө соёлой байшангай директорээр хүдэлжэ байгаа Д. В. Ильковтой уулзаабди.

Даниил Васильевич Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадаһан, республикын аймагуудта партийна, совет хүдэлмэридэ удаан ажаллаһан хүн. Наһаараа һаа, амаралтада гараад, гэр тоонтогоо бага-сагын ажал хээд байгаашье һаань, гайхалтай бэшэ болоһон байна. Теэд тиимэ абари зантай бэшэ. эгээл «халуун» газарта ябажа һураһан, наһалһан наһыень үгэхөөр бэшэ, сарюун иимэ хүнтэй танилсаһандаа баяртайбди.

Хираанай-Адаг нютагта хори һайса гаран жэлэй туршада болоһон хубилалтануудые, совхозой ажахын ургаһан тухай, энээнтэй хамта ажалшадай байдал һуудалаа һайжарһан тухайда Д В Ильков ехэ абьяастайгаар хөөрэнэ. Энээн тухай нүхэр Ильковтой манай корреспондентын хэһэн хөөрэлдөөн доро толилогдобо.

— Юһэдэхи табан жэлэй туршада эндэтнай ямар хубилалтанууд болооб?

—Совхозоймнай үйлэдбэриин дүн хараа ёһотойт. партком соо —үндэр шан хайра. Тиин ажахын хүгжэлтэй хамта, хүн зоной байдал һуудал адли ургадаг, һайжардаг, социальна талаһаа ехэ хубилалтанууд болодог ха юм даа Энээнии хоюуһан тала байһан юм лэ даа,—гээд, Даниил Васильевич шэнэ үйлсэ тээшэ заагаба, Залуушуулай үйлсэ гэжэ хэлсэдэгбди, бодото нэрэнь «Юбилейная» юм. Үнгэрһэн табан жэлэй туршада хоёр-хоёр айлай байха 28 гэр баригдаа. Эндэшни бултадаа залуу айлнууд орожо түбхинөө. Удаадахи Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсэ мүн лэ иилээд шэнэлэгдэнхэй.

Хирпиисээр гоёожо барилан үхибүүдэй сад-ясли совхозой түб һууринай шамэг боложо харагдана. Энэнь 90 үхибүүдэй багтаамжатай. Городто бодхоогдоһон сад-яслиһаа юугээрээшье дутуугүй гээд эндэхи эхэнүүд омогорхон хөөрэдэг. Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарада ашаглалгада үгтэһэн байгаа. Ямар зоной үхибүүд эндэ байнаб гээд һонирхоходо, нэн түрүүн һаалишадай, малшадай хүүгэд эндэ байлгагдана. 475 һууритай дунда һургуули баригданхай. Эндэнь 107 һурагшадай байдаг интернат бии байна. Мүн лэ хонишодой, һаалишадай, мал адуулагшадай үхибүүд эндэ гүрэнэй хангамжада байдаг юм.

1974 ондо ашаглалгада үгтэһэн соёлой байшан эндэхи ажалшадай байдалые хүхюутэй, баян удхатай болгоо. Эндэнь хүдөөгэй библиотекэ, парикмахерска бии. Бусад ажахынуудта жэшээ боломоор һайн столовотой. Энэнь 40 хүнэй һууритай. Совхоз хубита мүнгэеэ оруулалсаад, Хираанай курортдо бусад ажахынуудтай хамта пансионат бариһан байна.

Совхозой түб һууринай ехээр шэнэлэгдэһые харанабди. Хираанай горхоной нэгэ бэедэ шэнэ һуурин бодоо гэхэдэ, буруу болохогүй.

— Совхозой ажалшадай байдал хэр һайжарааб, хүнүүд өөһэдөө хэр хубилаа гэшээб гэжэ һонирхобобди.

—Зоной байдал хараа һайса һайжараа,—гэжэ Даниил Васильевич хэлэбэ. — Захын лэ айлда ороходоо, минии хэлээшые обёорхот. Зарим механизаторнууд һарадаа 300 гаран түхэриг салин абана. Үшөө дээрэһээнь хубиин ажахытай байха. Энээниие бултыень тооложо танлбарилһанайшье үлүү бэшэ гү даа. Өөрын машинатай, мотоциклтай айлнууд олон болоо. Тиин зөөрижэхэ, баяжаха гээшэ манай үг зорилго бэшэ ааб даа. Хүн зоной эрилтэ хэрэгтэй соогоо байха ёһотой.

Хүн зоной эрдэм дээшэлнэ, оюун бодолынь баяжана. Өөрын библиотекэтэй айлнууд эндэ олон. Бүхы дээрэе радиотой, телевизортэй болонхой. Совхозой бүхы отделенинүүд, үйлэдбэриин участогууд совхозой түб һууринтай телефоноор холбоотойонхой. Ажалшадай эрдэм дээшэлнэ. Дээдэ эрдэмтэй 11 мэргэжэлтэд ажахын һалбаринуудые хүтэлбэрилнэ, дунда тусхай мэргэжэлтэй 28 хүн бригадираар, фермэнүүдые даагшаар хүдэлнэ. Нютагай дунда һургуулиин дэргэдэхи һуралсалай пунктда 50 гаран хүн заочноор һуралсадаг юм. Тиикэдэ совхозой гол шухала хүдэлмэришэд — механизаторнууд мэргэжэл һайнтай болонхой гэжэ онсо тэмдэглэлтэй. Совхоз механизаторнуудаар хүсэд хангагданхай. Үргэн мэргэжэлтэй зуу гаран механизатор бии, эдэнэрэй 60-аад процентнь I, II классай мэргэжэлтэд болоно. Жолоошод мүн лэ иимэ һайн мэргэжэлтэд мүн. I, II классай үргэн мэргэжэлтэй механизаторнууд ямаршье машинада һуужа шадаха, ямаршье станогто хүдэлхэ байна. Жэшээнь, Владимир Александрович, Василий Георгиевич Чернояровтан иимэ түгэс мэргэжэлтэд юм. Хүдөөдэ бии боложо байлан хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэд механизаторнууд гээшэ бэшэ аал?

Совхоз өөһэдын кадрнуудые бэлдэдэг юм. Совхозой тэдхэмжээр мүнөө 3 хүн дээдэ һургуулида, 7 хүн тусхай дунда һургуулида һуража байна. Гурбан хүн хүдөө ажахын институт дүүргэжэ ерээд, ажахыдаа хүдэлжэ байна. 2 хүн энэл институдта заочноор һурана. Дээдэ эрдэмтэй хүбүүд: Борис Санданов тракторна таряан ажалай түрүү бригада хүтэлбэрилнэ, инженер-электрик Ю. В. Нечаев машинно-тракторна мастерскойдо ажаллана. Совхозой директор А. А. Игумнов Буряадай хүдөө ажахын институдай агрономическа факультет заочноор дүүргэһэн юм.

— Залуушуулые яагаад нютагтаа үлөөжэ шаданабта гэжэ асууна гүт, — гээд Даниил Васильевич хөөрөөгөө үргэлжэлүүлбэ. — Энэ орёо асуудал юм. Тингээшье паа, шиндхэжэ боломоор гажэ һанагдана. Армилаа табигдажа ерэһэн хүбүүднай ондоо тээшээ ошодоггүй нютагтаа үлэдэг юм. Бүри ондоо нютагайшье хүбүүд һамга абаад, манай эндэ үлэдэг болонхой. Энэ талаар юун хэгдэнэб гэхэдэ, залуу айлда совхоз шэнэ байра үгэнэ. Һургуули бии. үхибүүдэй саад байна, соёлой байшан, библиотекэ... Механизатор мэргэжэлтэн хүн һаань трактор, машинын һайниие даалгажа үгэнэ. Иимэ анхарал оролдолго гаргажа байхадань. ондоо тээшээ тэрьедэхэ сэдьхэл түрэхэ гү. — гээд Д. В. Ильков эдэ бүгэдэниие тооложо. арбан хургаяа дараба. Тиигээд бүхы юумэн гээшэмнай хүтэлбэрилэгшэдһээ болодог шуу даа. Совхозой директор Алексей Александрович Игумнов хамаг юумэндэ хам орожо хүдэлдэг байна Энэнь залуушуулда ехэ жэшээ боложо үгэнэ ха юм Тиигээд хүнтэй үгэеэ ойлголсоходоо шадамар, бэрхэ эмхидхэгшэ юм

Дунда һургуули дүүргэгшэдэй 30—35 процентнь нютагтаа үлэдэг байна. Арбадахи класс дүүргэһэн документтэй хамта трактористын гү, али жолоошоной мэргэжэлтэй болоһон үнэмшэлгэ дунда һургуули дүүргэгшэд абалсадаг байна. Мүнөө жэлдэ арбадахи класс дүүргэһэн 11 хүбүүд шалгалта барижа, трактористын мэргэжэлтэй болоһон үнэмшэлгэ абаа. Энэ жэлдэ дунда һургуули дүүргэгшэдэй 16—17-ниинь эндээ үлэхэ болонхой.

Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада залуушуулые нютагтаа үлөөхын тулада совхозой дирекци, партком, профсоюзай организаци алишье талаһаань ехэ хүдэлмэри ябуулаа, саашадаашье ябуулха хараатай. Нэн түрүүн социальна хэмжээнүүдынь ехэ удха шанартай байгаа гэжэ тэмдэглэлтэй. Арбадахи табан жэлэй туршада энэ талаар ехэ юумэн хэгдэхэ байна. Худалдаа наймаанай комплекс байгуулагдаха, баниин барилга түгэсэхэ, һургуулиин байшан үргэдхэгдэхэ мэтын ехэ хүдэлмэри хэгдэхээр хараалагдана.

Эндэ мүнөөшье барилга хэгдэжэ байна. Тарянай типовой склад баригдажа эхилэнхэй. Совхозой директор А. А. Игумнов барилга хэхэ дуратай хүн юм. Тиин барилга эрхилдэг ажахы гээшэ хүгжэжэ дэбжэжэ байһанай тэмдэг болоно. Иимэ газарта хүн зон лаб найдажа. һууријаха дуратай байдагынь эли.

Даниил Васильевич Ильков ниитын олон даалгабаритай. Политинформатор, совхозой нэгэдэхи отделениин (түб һууринай) партийна организациин секретарь юм. Малшад, механизаторнуудай дунда хөөрэлдөө хэхэдээ, совхозойнгоо түлэгһэн эдэ баримтануудые, шиидхэгдээгүй асуудалнууд тухай хэлсэдэг байна. Партиин ветеран Д. В. Ильков бодото ажабайдалаараа, партийна абьяаста үгэөрөө совхозой партkомой эрхилжэ байгаа суртал хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ ехэ хубитаяа оруулдаг гэжэ ойлгооб.

Д. ЖУГДУРОВА.
Хираанай-Адаг,
май һара.

ТОО, БАРИМТАНУУД

▽ **Юһэдэхи табан жэлэй туршада үйлэдбэриин ехэ барилга хэгдэһэн байна. Эхэ хонидой байха 14 байра, үнеэдэй байра,** тугалай хоёр байра баригдаа һэн. 290 гектар сабшалан дээрэ олон жэлэй ногоо тарижа, ургасыень дээшэлүүлхэ хүдэлмэри хэгдээ. 130 гектарта зурууд зуруудаар модо һуулгажа, газар хүрьһэжүүлхэ ажал хэгдэнхэй.

▽ Наймадахи табан жэлэйхитэй сасуулхада, юһэдэхи табан жэлэй туршада эдеэ хоолой зүйлнүүд: хартаабха—760 тонно, огородой эдеэн—136 тонно, һүн—602 тонно, мяхан 778 тонно, нооһон—120 тонно ехээр абтаһан байна. Энээнтэй хамта бүхы түрэлэй малай тоо толгой олошороо.

▽ Хүдөө ажахыһаа абтадаг валова продукциин сэн 350 мянган түхэригөөр ехэ болоо, ажалай бүтээсэ дээшэлээ. 1971 онойхитой сасуулбал, 1975 ондо нэгэ хүдэлмэришэн жэлдээ дунда зэргээр 1339 түхэригэн продукци ехээр абаһан байна.

ГУРИМТАЙ БОЛГОГДОО

Совхозой парткомой секретарь
Б ЦЫРЕНЖАПОВ хөөрэнэ:

— Манай парткомой ябуулжа байгаа суртал хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин гол шэглэл КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые үргэнөөр тайлбарилга болоно. Март һараһаа съездын шиидхэбэринүүдые партийна һуралсалда шудалагдаһан байна. Съездын материалнуудые таилбарилха тематика табигданхай. Энээнэй үндэһөөр лекци уншагдана. Энэ хэрэгтэ манай ажахын экономическа албанай хүдэлмэрилэгшэд яһала ехэ юумэ хэдэг байна. Ажалшадтай хөөрэлдөө хэхэдээ, продукциин шанар, өөрынь үнэ тухай тайлбарилдаг юм. Юуб гэхэдэ, нилээд ехэ гаргаша хэжэ, продукци абтадаг байна, өөрынь үнэ үшөөл ехэ гэжэ харуулагдана. Тиимэһээ арьбалха алмаха тухайда хүнүүдтэ ойлгуулха гэжэ оролдодог байнабди.

Суртал хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин хамтадхамал түсэб табигдадаг байна Малшадые, механизаторнуудые политическэ, ажаһуудалай талаар хангаха албанай эмхинүүд — соёлой байшангай, автолавкын, «Знание» бүлгэмэй эхин организациин, сомоной Соведэй, комсомолой комитедэй эрхилдэг хүдэлмэрине хоорондонь зохилдуулжа, иимэ түсэб соо оруулагдадаг юм. Жэшээнь, недели бүхэнэй четвергдэ агитбригада малшадта гарадаг гуримтай. Эдээндэ хэд ороноб гэхэдэ: киномеханик, библиотекарь, агитатор, медицинын хүдэлмэрилэгшэ, парикмахер—эдэнэр автоклубта һуугаад малшадта ошодог байна. Недели бүхэнэй пятницада политинформаторнууд үйлэдбэриин һалбаринуудта ошожо, хөөрэлдөө хэдэг юм. Һара бүхэндэ нэгэ удаа аймаг дотор лекторэй үдэр болодог. Аймагһаа лектор ерэжэ, лекци уншадаг. Манай парткомдо 37 агитатор, 12 политинформатор, 4 элидхэлшэ хүмүүжүүлгын политическэ хүдэлмэри ябуулжа байнхай.

Суртал хүмүүжүүлгын хүдэлмэри оншотойгоор ябуулдаг бэрхэ хүнүүд манайда олон. Жэшээнь, багша лектор Н. Г. Яковлева, политинформатор Д В Ильков, 3-дахи отделениин партийна организациин секретарь. агитатор В. И. Федорова, 1-дэхи отделенидэ пропагандистаар хүдэлдэг А. С. Короткова болон бусад эрдэм бэлигээ, сэдьхэл зүрхэнэйнгөө дулаанине хүн зондо дамжуулдаг, коммунис үзэл бодол нэбтэрүүлдэг, олондо хүндэтэй болонхой.

Партийна комитедэй ябуулдаг. үзэл сурталай олон янзын хүдэлмэри соо соёлон эмхи зургаанууд ехэ һуури эзэлдэг гээшэ. Энэ талаар манай соёлой байшан ехэ ажал ябуулдаг гэжэ онсо тэмдэглэлтэй Долоон хоног соо нэгэ удаа политинформатор эндэ хөөрэлдөө хэдэг, залуушуулай үдэшэнүүд хоёр дахин болодог гуримтай. Залуушуул шэнэ дуунда, хатарта һурадаг юм. Һарадаа нэгэ удаа артистнар ерэжэ, наада табидаг, мүн кварталдаа нэгэ удаа тематическа үдэшэ үнгэргэгдэдэг байна. Манай нютагай залуушуулай сүлөөтэй сагаа хүхюунээр үнгэргэхэ таладань соёлой байшан ехэ юумэ хэдэг гэжэ хэлэхэ ёһотойбди

Мүнөө сагта — телевидени, радио болоод газетэнүүд мэтын мэдээсэлэй албанай үргэдөөд байхада, бидэнэртэ улам ехэ эрилтын табигдажа байһаниинь ойлгосотой

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб дүүргэхын түлөө эмхидхэлэй, политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Гүрэндэ мяха, һү худалдаха хахад жэлэй түсэб дүүргэгдэнхэй Хонидой нооһо хайшалалга түлэг дундаа. Манай совхозой ажал хэрэг булта һайн гэжэ хэлэхын аргагүй. Дутагдалнууд, шиидхэгдээгүй асуудалнууд бии Шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха түсэб дүүргэхын тулада политическэ, эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байна, ябуулагдахашье юм.

БОЛБОСОН ТҮХЭЛТЭЙ БОЛГОХО

Манай сомоной газар дээрэ оршодог һууринууд, нэн түрүүн совхозой түб һуурин Хираанай-Адаг жэл бүри улам болбосон түхэлтэй боложо байна.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада Хиагтын совхозой ажаһуудалай, үйлэдбэриин ехэ барилга хэгдэһэн байна. Совхозой отделенинүүдэйшье түб һууринуудта барилга хэгдэнэ. Жэшээнь, дүрбэдэхи отделениин түб Дүрёны гэжэ һууринда хоёр-хоёр айлай байха 5 гэр, фельдшерскэ пункт, клуб баригдаа. Мүн эхин һургуулиин байшан баригдажа эхилээ.

Иимэ барилгануудые бодхоохотойгоо хамта, һууринуудтаа модо һуулгажа, болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэри ябуулагдана. Юун хэгдээб?

Соёлой байшан, хүүгэдэй сад-ясли, машинно тракторна мастерской шабын түмэрөөр хэгдэһэн сеткээр хорёологдожо, хажуудань модод һуулгагдаа. Совхозой түб һууринда 2 гектар газарта хамтын саад хорёологдожо, мүн лэ элдэб түрэлэй модод һуулгагдаһан байна. Энэ жэлдэ һургуулиин үхибүүд 2.000 уляангир питомнигһоо абажа, эндэ һуулгаа.

Һууринаа, үйлсэнүүдээ, айл бүхэнэй байра шадарые болбосон болгохо хүсэлэнтэй хүн зоной дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулагдажа байдаг юм. Энэ хабартаа үрэ жэмэстэ 1.500 модо Улаан-Үдэһөө асаржа, хүн зондо худалдагдаа. Айл бүхэн эдээниие гэрэйнгээ хажууда тарипан байна. Ойрын жэлнүүдтэ һууринаа болбосон түхэлтэй, ногоорууллагдаһан, гоё һуурин болгохын түлөө тэмсэхэ зорилгоор хүн бүхэн, айл бүхэн социалис уялгануудые абанхай. Мүнөө манай түб һууринай айл бүхэн 4—5 модо һуулгаад хорёолоо, гэр шадархияа гоёогоо.

Манай нютагай зон сэсэгүүдые һуулгадаг заншалтай юм. Ниитын зургаанудай сонхонууд дээрэ, мүн захын лэ айлнуудташье янза бүриин сэсэгүүд һуулгагданхан, жэлэй ямаршье сагта үнгэеэ буляалдаһан сэсэгүүд һалбаржа байха. Дулаанай сагта сэсэг газаагуур таригдадаг. Энэ хэрэгтэ илангаяа һурагшад хабаадуулагдадаг юм. Соёлой байшанда сэсэгэн выставкэ жэл бүри болодог. Энэ хадаа ехэ һайшаамаар заншал гэжэ һанагдана.

Үйлсэ болоод гэр шадархияа гоёохо хэрэгтэ сомоной Соведэй депутадууд эдэбхитэйгээр хабаададаг. илангаяа өөһэдынгөө округуудта энэ хүдэлмэри шалгадаг, ябуулдаг байна. Мүн эхэнэрэй совет энэ талаар горитой ажал эмхидхэдэг гэжэ тэмдэглэлтэй. Сомоной Соведэй депутадууд, гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүд, совхозой директор А. А. Игумнов, соёлой байшангай директор Д. В. Ильков, А. И. Яковлев. депутадууд Т. Т. Осеев, А. С. Короткова болон бусад һууринаа болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаададаг байна.

Манай һуурин — манай пууха, ажаллаха, дэбжэхэ дурлаха гуламтамнай ха юм даа. Тиимэһээ бидэнэр үдэр хоногой ошохо тудам үйлсэ гудамжануудаа болбосон түхэлтэн болгохо, гоёохо гэжэ оролдохо ёһотойбди.

М. ТАТАРНИКОВА.
Хираанай-Адагай сомоной Соведэй гүйсэдкомой секретарь.

АМЖАЛТА— МҮРЫСӨӨНҺӨӨ...

Үйлэдбэриин ямаршье һалбариин хүдэлмэрилэгшэдэй дунда мүрысөө эмхидхэхэдээ абаһан продукциин шанар хараада абтадаг, хорёодоёор, мүрысөөе олон хүнэй хабаадалгатай, абьяастай болгохо гэжэ оролдодог байнабди.

Мүрысөөндэ олон хүнүүдые хабаадуулжа, ажалай урилдаае улам абьяастай болгохын тулада дүримыень ехэ оншотойгоор зохёохо хэрэгтэй гэжэ бодото байдал харуулба. Ажахын ямаршье һалбарида мүрысөөнэй дүрим зохёоходоо, гурбан лэ шан олгохоор гэхэ гү, али гурбан һуури эзэлхээр хараалдаг байгаабди. Иимэ дүримые зүб дээрэ тоолохын аргагүй. Юундэб гэхэдэ, дүрим соо хараалагдаһан хэрээдэ олоороо урилдаха арга боломжо үгы болгонобди. Анханһаа хүсэгдэхэгүй гэжэ мэдэхэдэ хүн шармай хамһытүй ха юм даа. Хонидой нооһо хайшалалгын хаһын орожо байгаа хадань эндэһээ жэшээ харуулая. Урдань хайшалагдаһан хонидой тоогоор лэ мүрысөөнэй дүн гаргагдадаг байгаа. Иигээд лэ нооһо хайшалалган һара-һарадаа үлүү сар соо уняжагайрдаг һэн. Ушар иимэһээ недондо хайшалагшадай мүрысөөнэй дүрим ондоо болгообди.

Хайшалагдаһан ноопоной шанаршье, хэмжээншье харадаа абтаа. Томошулай, һургуулиин үхибүүдэй ...

жа нарижуулагдааб гэхэдэ, нэгэ хүн 14 үдэр соо 700 хониной нооһо хайшалаад, толгой бүриһөөнь 3,2 килограмм нооһо абаа хадань эсэсэй дүн гаргахадаа, 250 түхэригэй шан үгтэхэ. Энэл болзор соо толгой бүриһөөнь мүн эды шэнээн нооһо абаад, 550 толгойн нооһо хайшалаа һаань, 150 түхэригэй шан үгтэхэ. Энэ мэтээр мүрысөөнэй дүрим нарижуулагдаа. Энээнэй ашаар үнгэрэгшэ зун гушаад мянган хонидой нооһо 13 үдэр соо хайшалаа һэмди. Нооһо хайшалалгын эсэстэ дүн гаргахадамнай, 700 толгойн ноо һо ханшалагшад 12 хүн. 550 толгойн нооһо хайшалагшад 19 хүн байгаа һэн. Эдэ зон бултадаа шан абаа. Шандадан ехэ мүнгэн гаргагдана бэшэ гү гэжэ хүн һуража болохо. Бэшэ даа Мүрысөөнэй дүрим ингэжэ зохёоходо. ажахыл бариинатана, һайн шанартай нооһон абтана. Ажахымнай гол һалбари болохо хонин ажалһаа бүхы олзымнай хахад хуби ороно бшуу.

Нооһо хайшалдаг оньһожоруулагдаһан пунктгаибди. Тэндэ ажал һайнаар эмхидхэгдэдэг, хамтын хоол байха, шанар шалгаха тусхай комисси байгуулагдадаг юм Агрегадые даагша тоо бүридхэгшэ хоёр мүрысөөнэй дүн үдэр үдэрөөр гаргажа бандаг ...

Иимэ тодоор мүрысөө эмхидхэхэдэ, ажалай урилдаан улам абьяастай болохо, урмашуулгын хэмжээнүүдшье хүсэ нүлөө ехэтэй болоно, тиимэ хадаа хамтын хэрэг урагшань татана бшуу. Иимэ мүрысөөндэ хүнүүд ажалайшье, хүмүүжүүлгыншье һургуули гарадаг гэжэ бодото байдал дээрэһээ харанабди.

Мүрысөөнэй дүн тодоор харуулха, олондо мэдээсэхэ тухай хэлэхэ зуураа, хүн бүхэнэй түсэб, уялгануудай дүүргэлтын дүн ходо шата шатаар харуулжа байхада һайн гэжэ һанагдана. Жэшээнь, хонишонон хурьга, мяха абаха уялгын дүүргэлтые банд гээд харуулагдана. Ингэхэдэ хүн арга боломжоео тооложо үзэжэ, уялгаа дүүргэхэ хэмжээ эртээнһээ абаха болоно.

Ажахын бусад һалбаринуудта мүрысөөн мүн лэ энэ мэтээр эмхидхэгдэнхэй. Энэ хабартаа манай механизаторнууд полинуудта шанарай тэмдэг олгохын түлөө мүрысэжэ, тарилгаа 7—9 үдэр соо сүм дүүргэһэн байна.

Захааминайхидай. Улаан-Үдын аймагай Бурнашевско фермын хүдэлмэрилэгшэдэй жэшээгээр мяха. һү ехээр абахын түлөө манай малшад, һаалиин хүдэлмэрилэгшэд тэмсэжэ оронхой.

Социалис мүрысөөе улам нарижуулха тухай саашадаашье бодомжолнобди. Энэмнай ажал хэрэгые урагшань татаха, улад зониие хүмүүжүүлхэ ёһотой һургуули юм.

Г. КОЛОДИН,
совхозой хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшэ.

ГЭР БҮЛЭҺӨӨ ЭХИТЭЙ

Соёлой байшанда атеистическэ үдэшэ болохонь гэһэн удхатай соносхол нягаад гаргаһан сагтаа хүн зониие хүлеэлгэнгүй үсөөхэн хүн сугларба. Тиихэдэ үглөөдэрынь иимэ соносхолоо абажа хаяад, «Химиин эди шидитэ үдэшэ болохонь» гэһэн соносхол гаргабабди. Тиигэһэмнай соёлой байшанда хүн зон олоороо сугларaa.

Ингэжэ атеистическэ үдэшэ һонирхолтойгоор үнгэрөө һэн. Программамнай ямар байгааб гэхэдэ, «Улаан үндэгэн (пасха) гэдэг һайндэр шажан мүргэлэй удха» гэһэн лекци уншагдаба. Энэмнай мухар һүзэглэлэй эди шиди элирүүлһэн химиин туршалганууд хэгдэбэ. Һүүлээрнь А. П. Чеховой «Канитель» гэжэ зүжэг табигдаһан байна. Библиотекын хүдэлмэрилэгшэ Р. А. Кухтина атеизмдэ хабаатай номой шэнжэлэл хээ.

Атеис үдэшые, эндэ хэгдэһэн химиин олон туршалгануудые хүн зон ехээр һонирхоо, һайшаагаа. Энэ үдэшымнай программа нэгэ талаһаа атеистическэ добтолхы шэнжэлгэй байгаа, нүгөө талаһаа уран һайханай хүрсэ удхатай байһаараа хүн зондо халуунаар угтагдаа гэжэ ойлгоо һэмди. Научно-атеистическэ хүдэлмэри манай ...

Хүнэй үзэл бодол гэшэ гэр бүлэһөө эхилдэг гэжэ бидэнэр бултадаа һайн мэдэнэбди. Тиимэһээ бидэнэр, багшанарай, эхэ, эсэгэнэрэй үмэнэ тон харюусалгатай зорилго табигданхай. Ерээдүйн коммунизм байгуулагшадые материалис үзэл бодол бүрилдүүлхэ хүдэлмэри маанадһаа эхилдэг байна. Багашуулай ухаан бодолдо һайн һанхан үрэһэ «тариха» зон бидэбди. Тиимэһээ манай «Знание» бүлгэмэй организациин атеистическэ лектори энэ хэрэгтэ һаналаа табидаг. ... скээр хүмүүжүүлхэ тухай. хэрэгһээ шажанай һайндэрнүүд ба тэдэнэй удха тухай гэхэ мэтын темээр лекцинүүд уншагдадаг байна.

Манай һууриндa ниитын организацинуудай зүгһөө атеистическэ хүдэлмэри багасага ябуулагдадаг гэжэ. Тэдэ энэ хүдэлмэридөө һэзээшэдые бултыень хабаадуулагдана гэхын аргагүй ааб даа. Энэ талаар олон дутагдалнууд бии. Шажанай һайндэр ёһоо үнгэргэхэшье ушар манай нютагта дэдэг даа. Тиин ...

тын 30 жэлэй ойдо зорюулагдажа, Эсэгэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэй түлөө амиа һаһаа үгэһэн сэрэгшэдтэ хүшөө бодхоогдоо һэн. Зуун дүшөөд хүнэй нэрэ эндэ бэшээтэй. Манай нютагай эгээл нангин газар энэ памятник юм. Залуушуул гэр бүлэ болоходоо, эндэ ерэжэ, шахаа тангаригаа үгэдэг гуримтай.

«Знание» бүлгэмэй манай организациин бусад лекторнуудай хүдэлмэри тухайда дурдабагүйб. Политическэ, хүмүүжүүлгын бүхы хүдэлмэри, тэрэ тоодо научно-атеистическэ хүдэлмэри совхозой партийна комитедэй ...

К. ЯКОВЛЕВА,
«Знание» бүлгэмэй эхин организациин түрүүлэгшэ.

К-700 гэжэ тож торые жолоодогшо рүү механизатор Ф. ранов.

Софья Будаева — зой түрүү гахайшан. хозой гүрэндэ мяха даха хахад жэлэй дүүргэхэ хэрэгтэ ехэ таяа оруулаа.

Юһэдэхи табан жэлэй рүү ажалшан, ком ажалай ударник Виктор заков К-700 гэжэ трак һуужа, энэ хабартаа та га хээ, май һарын пла халаа.

Коммунис ажалай ник, совхозой жол С. В. Мостовской.

гай дээдын
гаануудта

МАГАЙ ЭДКОМОЙ ОСООН ШЭГДЭБЭ

... АССР-эй ... депутадуудай Соведүүд» тухай ... үргэхэ талаар Б... аймагай Соведэи ... баигаа хүдэлмэри ... аимсоведэи гүи... түрүүлэгшэ В. Б. ... элидхэл Буряадай Верховно Соведэй ... ээлжээтэ ... сэседа... ... зүбшэн хэлсэбэ.

...й XXV съездын ...инүүдтэн Сове... ...й партии Цент... ...комитедэй ... ...гоол... «Буряадай АССР... ...адай депутадуудай Соведүүд» тухай ... зохилдуулан, ... партийна организа... ...элбэри доро Б... ...аймсоведэй гүйсэд... ...ы болон соёл га... ...хүгжөөхэ зорилгоёо ...эр нилээд хүдэлмэ... ...на гэжэ Верховно ... Президиум тэмдэг...

...хамта, «Буряадай ... ажалшадаи депу... аймагаи Соведүүд» ...ули дүүргэхэ та... ...агаи Соведэй, тэрэ... ...эдкомой ябуулжа ...үдэлмэридэ гори... ...тагдалнууд үзэг... ... Верховно Сове... ...идиум тэмдэглэбэ. ...түсэб, абаһан унл... дүүргэхэ, ажалша... ... бүри ургажа бай...

«СОЮЗ-21»: ЭСТАФЕТЭ ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

НИИДХҮҮЛГЫН ҮЕДЭ ХЭГДЭҺЭН РЕПОРТАЖ

ОРОНОЙМНАЙ замбуулинай гол цехэй дүрбэн дабхар байшангай шэнээн үндэртэй гаһар хүндэ «үүдэн» углөөнэй тэбхэр долоон сагта аргааханаар һолжорон нээгдэжэ, ниидэлгын зам табиба. Космодромдо хабсаралгатуршалгын корпус гэжэ нэрлэгдэдэг энэ байшан операци хэдэг асари ехэ таһалга мэтээр хэдэн долоон хоног соо үзэгдэжэ байба. Сагаан халаадтай мэргэжэлтэд түрүүлэн ракета дээрэ, удаань онгосо соо һүүлшын бэлэдхэлнүүдые эдэбхитэйгээр хэжэ, түхеэрэлгэ хэрэгсэлнүүдыень туршан шалгаһан байгаа.

Харин мүнөө тодхон түхеэрэлгын абарга ехэ хабшуурнууд соо табигдаад байһан ракетэ болон онгосо ниидэлгын талмай хүдар аргааханаар ошожо ябаһан тепловозой машинистын мэдэлдэ үгтэбэ гээшэ. Тинишэ яаран ошобобди. Хэды эргэ углөөгүүр байгаашье һаань, мантан томо сэсэгэй дэльбэдэл задархаяа байһан юумэдэл, ниидхүүлдэг түхеэрэлгын аранганууда огторгой өөдэ харбан зогсоһон бетон хушалтатай талмай халашанхай. Тодхон табидаг түхеэрэлгын хүсэтэ булад гар ракетые хүнгэхэнөөр үргөөд, тэрээн дээрэ табижархина. Ракетэ тодо наринаар тааруулан табигдаба гэһэн мэдээсэл холо саагуур соностоно. Тингээд сэсэгэй дэльбэ мэтээр задараад байһан хабшагууд ракетын хоёр талаһаа дүмүүхэнөөр адхаадхина. «Ниидхүүлхэ!» гэһэн захиралтын үгтэтэр хоёр үдэрэй турша соо эндэ мэргэжэлтэд хүдэлбэ.

Эрдэмэй онгосонуудые бүтээжэ, захагүй замбуулинай дайда руу холын замда үдэшэжэ байһан олон зуугаад, мянгаад хүнүүдтэ энэ ушар хододоо ехэ лайндэр болодог юм. Конструкторай тодо нарин зурагуудпаа, металлургын пеэшэнһээ эхилээд, ниидэлгын бүхы программа хүрэтэр туйлай ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ дүүрэбэ гээшэ.

«Союз-21» гэжэ замбуулинай онгосын программа замбуулинай дайдада хүдэлмэри хэхэ гэһэн зорилготой гээд гүрэнэй комиссиин түрүүлэгшэ хөөрэнэ. Замбуулинай дайдые шэнжэлэгшэдэй урда КПСС-эй XXV съездын табиһан зорилгонуудые шиидхэлгэдэ совет эрдэмтэд, мэргэжэлтэд харюусажа. Энэ онгосые бүтээжэ табиба бшуу. Арадай ажахын аша туһада замбуулинай дайда шэнжэлэлгын элдэб арга зохёохын тула тус онгосо ниидхүүлэгдэнэ. Геологууд, геодезистнүүд, гидрологууд, нефтьшэд, гляциологууд, сагай уларил багсаамжалан шэнжэлдэг мэргэжэлтэд экипажай гэшүүдтэ заабари зүбшэл үгэһэн байна гээд хэлэхэ хэрэгтэй.

Теэд замбуулинай дайдаар хэгдэһэн ниидэлгэ бүхэн экипажай гэшүүдтэ хододоо дабтагдашагүй байдаг ха юм. Байконур гэжэ космодром дээрэһээ хэгдэһэн ниидэлгэнүүдэй хүндэлөөдэ «Космонавт» гостиница шадарай сэсэрлиг соохи геройнуудай аллей улам ургэдэжэ байна. «Юрий Гагаринай тариһан, 1961 оной апрель» **гаһан бэшэгтэй модолой дэргэдэ хүн зон хододоо олоороо суглардаг юм. 35 дахи космонавтын нэрэ гагаринецуудай отрядай списогтэ 27-дохи хүн болохо байна.**

— Энэ мэргэжэл таанадта юрын болоо гү? — гэжэ журналистнууд ниидэхынь урда тээ экипажай гэшүүдһээ асуудаг заншалтай.

Замбуулинай хубсаһа табадахяа үмдэжэ байһан, отрядай ветеран Борис Волыновта (тэрэ «Союз 5» онгосоор ниидэхэһээ гадна, Быковский, Береговой болон Поповичой дублер байһан) энэ асуудал ямар нэгэ һэнаанһаа абтаһан шэнгеэр үзэгдэжэшье болохо. Эгээлэй, юрэ бусын мэргэжэлнүүд гэжэ байдаггүй. Гол түлэб космонавт газар дээрэхиһээ ондоо, юрэ бусын эрхэ байдалда ажаллаха ушартай болодог гээшэ һаб даа.

Экипажай бортинженер Виталий Жолобов ниидэжэ хэлэжэ шадахагүй.

— Ниидэлгэ бүхэнние онгосо бүхэнние олон мянган мэргэжэлтэдэй хүсэлэл оролдолгоор баригдаһан пирамидын оройтой сасуулжа болоно, — гэжэ тэрэ хэлэнэ. — Энэ онгосо жолоодожо, хүн түрэлтэндэ шэнэ эрдэм мэдэсэ асархые эдэнэр шамда этигэн даалгаа.

Ниидэлгын урда тээхи һүүлшын пресс-конференци хододоо ехэ, шухала удхатай хэрэг болодог юм. Энэнь журналистнуудай, мүн үглөөдэрынь ниидэхэ байгшадай зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэдэг байна. Командирынь сэдьхэлээ хүд... Космонавтнуудые бэлдэдэг түбтэ болоһон партиина һүүлшын суглаан тухай гэрэ хөөрэнэ. Замбуулинай дайда шэнжэлхэ талаар КПСС эй XXV съездын табиһан зорилгонуудые нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын тула мэргэжэл шадабаряа али бүхы талаарнь дээшэлүүлхэ гээд энэ суглааһан тогтоол соо бэшэгдэнхэй...

ВЛКСМ-эй ЦК-гай тэмдэгүүдтэй вымпелнүүдые космонавтнууд биднэнэртэ харуулба. Замбуулинай дайда соогуур ниидэлгын үедэ абажа ябагдаһан эдэ тэмдэгүүд түсэбтэ арбадахи табан жэлэй залуу түрүүшүүлдэ барюулагдаха байна.

Ниидэлгын урда тээ аалин нам байдалда хөөрэлдөөн болобо. Советскэ Союзай ямар район танине нютагаимнай хүн гэжэ тооложо шадахаб гээд Виталий Жолобовһоо асууба.

— Би Херсондо түрөөд, Бакуда ехэ болооб. Энэ хотодо угаа дуратайб.

— Зүбшөөгөө һаатнай. Украинын түлөөлэгшэ Павел Поповичои замбуулинай дайдаар ниидэһэн хадань, Кавказаи хүн зоной үни холын хүсэлэн бэелбэ гэжэ тоолоходомнаи болохо гү?— гэжэ журналистнууд дурадхана

— Тинигэг лэ даа, — гэжэ 35-дахи космонавт мииэрэн харюусаба...

— Эдэ хоёр космонавт ниидэлгэдэ эрхим найнаар бэлдээ, гэжэ космонавтнуудые бэлдэдэг түбэн начальнигай орлогшо Алексей Леонов хэлэнэ.

Ниидэлгэ болотор 2 час үлэбэ. Космодром дээрэ бүхы юумэн бэлэн болонхой, баярай оршон байдал ...ан...

— Ниидэлгэ һайнаар унгэржэ байна — гэһэн найдамтай хоолой соностоно.

— Түрүүшынь шата хүдэлмөрөө дүүргэв.

— Хоёрдохи...

— Гурбадахи...

Онгосо түлхин гаргагша ракетэһээ тайаран һалаба

Онгосо соо дэгдэн ... гын үе. Научна онгосо замбуулинай дайдые шэнжэлжэ эхилбэ.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС-ай тусхай корр.
Байконур гэжэ космодром.

УРАГШАА ЭРМЭЛЗЭЛ

Гоё һайхан ордонгууд соо — типовой проектээр бариг-даһан кинотеатрнууд соошье, колхозууд болон совхозуудай отделенинүүдэн багахан клубууд соошье кино харуулдаг хүдэлмэрилэгшэд ехэ искусствые олонмитэдэ нэбтэрүүлхэ, хүн зоной сэдьхэлдэ һайн һайхан үрэһэ тариха гэжэ оролдодог байна бшуу.

Манай республикын кинофикациин управлениин хүдэлмэрилэгшэд байгша оной 1-дэхи кварталай социалис мүрысөөндэ орон дотороо нэгэдэхи һуури эзэлээн байна. Тэрэнэйнгээ түлөө СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй кинематографиин талаар гүрэнэй комитедэй, соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг абаа һэн.

Ажалшадые эрхим һайнаар хангахын түлөө кинофикациин коллективүүдэй, хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалис мүрысөөн дэлгэрэнхэй. Улаан Үдэ хотын «Прогресс» «Дружба» гэжэ хоёр кинотеатрай хүдэлмэрилэгшэд хоорондоо мүрысэдэг юм. Квартал соо нэгэ удаа мүрысөөнэйнгөө дүн гаргадаг гуримтай. Байгша оной 1-дэхи кварталда эдэ хоёр коллективэй «Прогресс» кинотеатрайнь хүдэлмэрилэгшэд илажа гараа.

Городой кинотеатрнууд соо нэгэнтэ бэшэ түрүү зэргэдэ гарадаг **«Прогресс» кинотеатр байгша оной түрүүшын хахад жэлэй түсэб бүхы талаараа үлүүлэн дүүргэһэн байна.** Тус коллективэй хүдэлмэрилэгшэд ажалшадтай холбоо барисаатай байдаг юм. Городой предприятинуудта, организацинуудта 70 хүн — билет тараагшад хүдэлдэг байна. Ехэ ехэ коллективүүдтэ кинолектори бии юм. Мүн хараһан кино тухай хөөрэлдөөн болодог. Жэшээнь, Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын һуралсалай пунктда милициин хүдэлмэридэ хабаатай кинокартинануудые ходо зүбшэн хэлсэдэг байна. Санитарна гэгээрэлэй байшантай хамта кинолектори эмхидхээ.

Кинокартинанууд тухай соносхол зурагууд хүн зоной анхарал татадаг еһотой. Кинотеатрай зураашан Степан Ивлевич Хромых гэгшэ эдээнние аяар гушан жэлэй туршада зуража, олоной үзэмжэдэ нядаг байна. Үнинэй хүдэлдэг киномеханигууд болон бусад түрүү хүдэлмэрилэгшэд эндэ олон. Жэшээнь, киномеханигууд Любовь Ивановна Очаковская, Лидия Николаевна Макарова болон бусадые нэрлэжэ болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «1974, 1975 онуудай мүрысөөндэ илагша» гэһэн тэмдэгээр шагнагдаһан киномеханик Агриппина Екимовна Алексеева байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото-текст.

МЭНДЭ АМАР, «ЯРУУНА»

Эхэнэр дуушадай «Яруу-на» гэһэн ансамблиин һураг суу республика соогуурнай яһала таранхай. Энэ ансамбль хадаа уран һайханай Бүхэроссин харалганууд дээрэ гурба дахин лауреат болоһон юм.

— Үнгэрһэн жэлнүүдтэ нилээд олон газар нютагуудаар ябагдаа. Хаанашье ошоходомнай, биднэнние ингэжэ угтадаг: «Мэндэ амар, «Ярууна». Биднэнэр зургаан эхэнэр «Ярууна» гэһэн нэрэ абаабди. Эдэнэр хэд бэ гэхэдэ, багша **Валентина** Гомбо-**Цыденова,** бухгалтер Люд-**мила Цыденова,** эгэшэ дүү-**нэр Щура, Аня** Петроватая **— хоюулаа соёл культурын хүдэлмэрилэгшэд,** тиихэдэ **би өөрөө болоноб,** — гээд **Буряадай АССР-эй** соёл **культурын габьяата** хүдэлмэрилэгшэ Л. Поправко **өөрынгөө коллектив** тухай **хөөрэнэ.**

Энэ коллектив олон жэлэй **туршада ажалшадай** урда **концерт табижа,** хонгёо **дуунуудые ханхинаса** гүйсэдхөө. Тэрэ гаһээршье олон жэл үнгэржэ, залуу басагад ансамбльда ерээ. Коллективэй хуушанай гэшүүд ондоо газарта хүдэлжэ байгаашье һаа, түрэл ансамблингаа коллективтэй холбоо барисаагаа болюулдаггүй байха юм.

Владимир, Виктория Ковальчугтан — үбгэ һамган хоёр. Тэдэнэр ансамблиин түрүүшын гэшүүд байгаа. Нарһата тосхондо ажаһуухадаа аимгүйсэдкомой культурын таһагта хүдэлөө һэн. Тэдэнэр «Ярууные» эмхидхээ. Ковальчугтан мүнөө Красноярск хотодо ажаһууна. Владимир Иванович хизаарай арадай уран бүтээлэй байшангай директор. Бэшэг бэшэхэ бүхэндөө «Ярууна» тухай асуудаг.

1973 оной январь һара соо уран һайханай Бүхэроссин харалгын болоходо, Владимир Иванович нимэ телеграмма табяа һэн: «Угтаг ты, Виктория үглөөдэр ерэхэнь».

Тингэжэ Эрхүү хотын аэропортдо Надежда Донсо-ронова Эржена Цыжибон хоёр Викторие угтаа бэлэй.

Тиихэдэ «Ярууна» ансамбль нилээд амжалтатайгаар номернуудаа харуулаа һэн.

«Ярууна» ансамблиин репертуарта ород арадай, совет болон буряад композиторнуудай дуунууд олоор оруулагданхай. Жэшээлхэдэ, нютагай поэт Василий Байбородин дуунай үгэ бэшэжэ, Нарһатын дунда һургуулиин багша Фёдор Винсградов хүгжэмыень зохёоһон байха юм.

«Яруунын» дуушад композитор Базар Цырендашиеван дуунуудые гүйсэдхэхэ дуратай юм. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй аялга ирагуу, уран гүнзэгы байдаг ха юм.

— Үлгэн һайхан тоонто дайдадаа, — гээд, дуушан дуугаа эхилнэ. Буряад уужам орон тухай дуун ниидэн ошоно:

Сэлэнгэ, Сэлэнгэ...
Сэнгүүхэи Буряадаим
Сэсэгээр долгилһон
нюгаг лэ.
Сэлэнгэ, Сэлэнгэ,
Сэлэнгэ.

«Ярууна» ансамбль хадаа нилээд олон дуунда дали үгэн ниидхүүлээ. Юуб гэхэдэ, хэнэн, ямар ансамблиин, ямар хоорой эгээл түрүүн гүйсэдхэһэнһөө дуунай хуби заяан ехэл дулдыдадаг шуу. Тингэжэ Б. Цырендашиевай «Согто-Хангил», Ч. Павлювай «Байгалай долгинууд», С. Улахановай «Баярай дуун» гэһэн болон бусад дуунууд энэ коллективэй артистнуудай ашаар хүн зоной дунда үргэнөөр тараһан байха. Ансамбльда, хоорто гэжэ бэшэгдэһэн дуунуудаа зарим ушарта композиторнууд өөһэдөө асаржа, гүйсэдхэхыень гуйдаг юм. «Ярууна» ансамблиин гүйсэдхэһэн нилээд олон дуун магнитофоной миндаһан дээрэ бэшэгдээд. Буряадай телевидени, радио-дамжуулгын комитедэй фонотекэдэ хадагалаатай байдаг.

Ансамблиин коллективтэ горитой халаан бии. Энэ юуб гэхэдэ, хоорой хоердо... бүридэлдэ залуу басагад олон.

Ансамблиин репертуар нилээд баян. Тэндэнь 50 гаран дуун байха. Ямар шье сагта тэдэ дуунууд гүйсэдхэгдэхэ ха юм.

Хүдэлхэ, хүдэлхэ, үшөө дахин хүдэлхэ хэрэгтэй. Тиимэһээ ансамблиин хүтэлбэрилэгшэд репетици бүхэнөө еһотойл оролдосын, ажалан шанга үдэшэ болгодог байна.

Буряадай комсомолой байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн болоходо, «Ярууна» ансамблиин дуушад ехэ һайн программа бэлдэжэ шадаа һэн. Тэрэ программые шагнаһан жюри үндэр сэгналтэ үгөө бэлэй. Илангаяа «Прокати нас, Петруша на тракторе» гэһэн дуунай гүйсэдхэгдэхэлөөр, зал соо һууһан хүн зон нэрьемэ альга ташалгаар угтаба. Гуша гаран онуудта үргэн олон хүн зон соо дуулагдадаг байһан энэ дуун шэнээр гүйсэдхэгдэжэ, шэнээр зэдэлжэ, баранай зүрхэ сэдьхэл баясуулаа ха юм.

— Энэ дууе биднэй гүйсэдхэһэнэй һүүлээр ...уушуул тэрэниинемнай дуулад аг болошоо, гэжэ Людмила Поправко урмашан хөөрэнэ.

Тэрэ гэһээр арбан жэл үнгэрөө. Теэд «Ярууна» ансамблиинхид энэ дуунтаяа хахасанагүи.

Ирагуу һайхан **дуун** хосордоггүй, **мартагдадаггүи** гээшэмнаи одоол **зүб болоно** бэшэ гү?

Дуун-ажабайдал. **Тэрэнние** шагнагшадта **еһотой һайнаар,** хүнэй **зүрхэ сэдьхэл** хүдэлгэмөөр **хүргэхын тула** ехэхэн шадабари, **уран бэлиг** хэрэгтэй. **Тиимэл һэн хойнонь ансамблиин коллектив** үнэн зүрхэ **сэдьхэлһээ оролдожо,** дуун **бүхэнөө ирагуу** һайханаар **ханхинуулхые** оролдоно **бшуу.**

Людмила **басаган ойрдоол** гурба **наһатай блихадаа,** сценэ **дээрэ гаража дуулаһан** юм. Тэрэ **ушарынь** бүхы **наһандань** **мартагдахагүй.**

Людмила Виктория хоёр «Черепановтанай басагад. Черепановтан бүхы гэр бүлөөрөө дууладаг байһан. «В чистом поле...», «Поля, вы поля...», «Однозвучно гремит колокольчик» гэһэн дуунууд ханхинаса зэдэлдэг бэлэй.

«Черепановтан дуулана», «Черепановтанай басагад дуулана» гэжэ тиихэдэ хэлсэдэг бэлэй. Үнэхөөрөөшье, Люда Вика хоёр дуу дуулаха бэлигтэй байгаа. Хүгжэмэй училищи дүүргээд, соёлой институтда һуража гараа. Тэдэнэй дүү басаган Таня баһал хүгжэмшэн болоо.

Ингэжэ хоёр басагад «Ярууна» ансамбльда ерэһэн юм.

«Ярууна». Ямар ирагуу гоё нэрэ гээшэб! Илангаяа гургалдаи хоолойтой басагадай дуу дуулалдажа байхада, сэнхир нуурнуудан сэгээн хүхэ толинуудаар үндэр тэнгэрине ёлогоодуулһан, заха хизааргүи хүоншэтэн, уужам талатай Ярууна нютаг нюдэндэ харагдахадал гэдэг.

«Ярууна» ансамблиин дуушадые Монголой Арадай Республикын, Улаан-Үдын, Эрхүүгэй, республикымнаи хүн зон шагнан, уран хонгёо дуунуудыень нарьемэ альга ташалгаар угтаа.

Мэндэ амар, «Ярууна»!

Н. МАДУЕВ.

БРЯНСКЫН БҮДҮҮД

Брянскын камвольно-бүдэй комбинадта нэхэжэ гарғаһан продукциин шанарые хүтэлбэрилхэ түхеэрэлгэнүүд байгуулагдажа байна.

1976 ондо эндэ 15 миллион метр бүд нэхэгдэхэ юм. Брянинн бүдэй шанарые нарижуулан һайжаруулха талаар хэгдэжэ байгаа ажал хүдэлмэриин мүнөө үеын шата хадаа тэдэнине нэхэхэ дээ бүхы ажалдань нэгэ стандарт зохёожо хэрэглэлгэ болоно.

Мэргэжэлтэд болон шэнэ юума үүсхэгшэдэн совет продукциин шанарай түлөө тэмсэлые ударидана (доодо зурагта).

Брянска камвольно-бүдэн комбинадта ойрын табан жэлэй туршада үйлэдбэриин бүхы һалбарнууд техническэ талаараа һэльбэн шэнэлэгдэхэ юм. Тэрэнэй ашаар Гүрэнэй шанарай тэмдэгтэ хүртэһэн бүдүүд ехээр гаргагдадаг болоо.

Шэнэ бүдүүдые нэхожэ гаргаха хэрэгтэ үйлэдбэриин түрүүшүүл, тэрэ тоодо Валентина Кравченко (дээдэ зураг) эдэбхитэй гээр хабаадалсадаг.

АПН-эй фото

Монголой Арадай революциин 55 жэлэй ойдо

МОНГОЛ ПОЭДЭЙ ШҮЛЭГҮҮДҺЭЭ

Минии һайн нүхэр, Монголой м... уран шүлэгшэ Долгорын Нямаа «Тэмээнэй ... гэһан ... шэнэ номоо намда һаяхан эльгээнэ. Энэ нүхэр ... гай Максим Горькиин н... эмжэтэ уран зохёолой дээдэ һургуули хэдэн жэлэй урда тээ дүүргэжэ гараһан юм. Буряадай олохон уран зохёолшодтой хамта һураһан, һайн мэдэлсэхэ, танилсаха байх

Энэ оной май һарада Советскэ Союзда болоһон Монголой соёлой үдэрнүүдтэ нүхэр Д. Нямаа хабаадалсаһан байна. А. Фадеевэй нэрэмжэтэ ... уран зохёолшодой байшанда үнгэргэгдэһэн уулзал... ... шаһан шүлэгүүдые ниислэл хотын... ха...

Нүхэр Д. Нямаа... ... оруулһан хэдэн шүлэгүүдээ ... шагшадта баяртайгаар дурадханаб.

Ч. НАМЖИЛОВ.

Долгорын НЯМАА

МАНАЙ ДЭЛХЭЙ УГАА ТОМО...

Манай дэлхэй угаа томо,
Мандаха наран хахадтань
тудадаг юм
Манай дэлхэй угаа томо,
Мүнхэ амидарал дээрэнь
багтадаг юм.
Манай дэлхэй угаа томо,
Манлан Ленин эндэ
түрэһэн юм

ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ ГУДАМЖА

Манайхи
Ленинэй үргэн
гудамжадаабди.
Манайхидал адли олон
айл
Эндэ зэргэлээд һуудаг
юм.
Ажалшанайхибди.
Айл аймаг һуудаг.
Арпа шүрооһэнэн
үйлэдбэридэ
Ажал хэдэг юм.
Оюутанайхи бии.
Олон номтой таһалгыень
Сохом обёоржо хараа
һаа.
Сонхонь гэрэлтэй хонодог.
Эрдэмтэнэйхи бии.
Зурагшанайхи бии.
Энэ олон айл
Манай гудамжада
һуудаг
Хаалга үүдэеэ хүшэжэ,
Амн амияа харадаггүй.
Хаяа хаягаа түшэжэ,
Нэгэ бүлэдэл амидардаг.

СҮХЭ-БААТАРАЙ ҮГЛӨӨ

Аза жаргал
Сүхэ-Баатар хоёрые
Арад түмэн
Нэгэ үдэр хараһан юм.
Эрхэ сүлөө
Сүхэ-Баатар хоёрые
Энхэ түмэн
Нэгэ үглөө үзэһэн юм.
Монголой хойто
хизаарта
Моридой туруун табаржа,
Сүхэ-Баатарай
сэрэгшэдэй
Һүртэ «Ура» ханхинаа.
Магнал үзэгтэй туг
Магнай дээгүүрнь
намиржа,
Мандаһан хубисхалай
дуун
Газар нютагые
һэреэгээ.
Морёо эмээллэжэ
мордоһон
Монголой журамта
сэрэгүүд
Эрэлхэг тулалдаанда
илажа,
Эрхэ сүлөө залажа ерээ.
Агтын жолоо һунгаһан
Арадай баатар хүбүүд
Амн бэеэ хайрлангүйгөөр
Аза жаргал оложо ерээ.
Аза жаргал
Сүхэ-Баатар хоёрые
Арад түмэн
Энэ үдэр хараһан юм.
Эрхэ сүлөө
Сүхэ-Баатар хоёрые
Энхэ түмэн
Энэ үглөө үзэһэн юм.
Энэ үдэрһөө
Арад түмэн
Эрхэ сүлөөгөө
Сүхэ-Баатараар нэрлэһэн
юм.
Тэрэ сагһаа
Монгол хүн
Тэмсэл, илалтаа
Сүхэ-Баатартан холбодог
юм.

ЖАРГАЛТАЙ НАРАН

Гэгээн һаруул дэбтэр
дээр

Гэр жаргалтай.
Уужам хүхэ аласта
Уула жаргалтай.
Эрьен тойроо талада
Мал жаргалтай.
Эрьехэ дүрбэн сагта
Тала жаргалтай.
Сэлгеэ һайхан нютагта
Хүн жаргалтай.
Сэлмэг хүхэ тэнгэридэ
Наран жаргалтай.

УУЛАД

Хойно хойноһоо хүзүүгээ
һунгажа,
Холын уулад хушууран
суоана.
Уһа руу ябаа адуу мал
шэнги
Уула уулаяа дахуулан
суоана.
Аглаг талын уужам
тээшэ
Аласай уулад бушуулан
субана.
Оно шэлээеэ дэрлэн
хэбтэһээр
Он жэлые гаталан субана.

МОНГОЛ ХҮН УРГА ДЭЭГҮҮР АЛХАДАГГҮИ

Монгол хүн
Урга дээгүүр алхадаггүи.
Монгол ёһые
Ула дороо гэшхэдэггүи.
Абамни намда
Ингэжэ хэлэһэн юм.
Анхаралтангаар би
Шагнажа һууһан хүм:
«Ургашни, хүбүүм,
Тэнгэридэ ябадаг юм.
Унаһан хүлэгэн
Дэлһэн дээр ябадаг юм.
Агаарай һалхине
Хахалжа ябадаг юм.
Дуушан хүнтэй
Ханилжа ябадаг юм.
Хүн сэдьхэлые
Баясуулжа ябадаг юм.
Хүлэгэн солые
Бадаруулжа ябадаг юм
Хүнүүд тингэжэ
Ургадаа дуратай.
Хүлөө хүргэхэнь
Угһаа хорюултай.»
Монгол хүн
Урга дээгүүр алхадаггүй.
Монгол ёһые
Ула дороо гэшхэдэггүй.

ГАВАНАДА НЭЭГДЭҺЭН СОВЕТ ВЫСТАВКЭ

ГАВАНА. (ТАСС). «Совет эрдэм, техникын түйлал-тануул» гэһэн ехэ выставкэ Кубын ниислэл хотодо нээгдэбэ. КПСС-эй XXV съезд дээрэ хараалагдаһан коммунизмын материально-техническэ бата бэхи үндэһэ һуури байгуулгада туһа хүргэхын тула эрдэм, техникын хурдан түргөөр [illegible] ... программатаи ... СССР-тэ ... жээлгын ... выставкэ ... саха байна.

Советскэ Союзаи ... дай ... руулха тухай ... теле...

хан... тухань, совет ... тухай ... [illegible]

... В. И. Ленинэй ... [illegible]

... Кубын ... дент Освальдо Дортикос, ... орлогшо... нор, Кубын КП-гэй ЦК-гай Политбюрогой ... гүүд совет ... үдэр ... үйлнүүд... танилсаһан ...

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ... Түр... гшын ор... [illegible]

ФОТОРЕПОРТАЖ

САМОЛЁДУУД БАМ НИИДЭНЭ...

Сэнхир-хүхэ тэнгэридэ самолёдууд, абарга томо тэрмээлжэн шэнги вертолёдууд дэгдэжэ. Байгал далайе зубшаад гү, али Баргажан мүрэнине үгсөөд, хойто зүг тээшэ ниидэнэ. Эдэнэр хайшаа зоринобэ? Зүб даа. Хоридохи зуун жэлэй агуу барилга—БАМ-да эдэнэр шухала шухала ашаа зөөнэ гээшэ.

Баргажанай-Адагай аэропортын коллектив БАМ-да гэжэ тэндэ буулгагдаhан ашаануудые haатуулангүй, саашань абаашахын түлөө оролдоно. Эндэhээ ямар маршрудаар самолет, вертолёдууд ниидэнэб? Хирамхаан, Баргажан, Ангаракан Давша, Нижнеангарск, Уоян гэhэн маршрудаар агаарай онгосонууд ниидэжэ, БАМ-ай барилгашадта хэрэгтэй ашаа абаашана.

Аэропортын начальник Николай Викторович Черныгов иигэжэ хөөрэнэ.

— Бидэнэр гансашье хүнүүдые зөөнэ бэшэбди. Байгал далайгаар асарагдаhан ашаануудые саашань зөөхэ гээшэ гол зорилгонуудаймнай нэгэн болоно.

Энэ аэропортын коллектив Хирамхаанай аэропортын коллективтэй мүрысэдэг юм. Эндэ түрүүшүүл олон. Жэшээлхэдэ, радио техник Ю. А. Малышев, складые даагша А. М. Каратуева болон бусад өөhэдынгөө уялгануудта үнэн сэхээр хандадаг.

Иигэжэ Баргажанай Адагай аэропортын коллектив БАМ-ай барилгада өөhэдынгөө хубитые оруулна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Аэропортын радиооператор, ВЛКСМ-эй гэшүүн Л. Малышева. 2. Сагай уларил шэнжэлдэг албанай техник З. А. Михалева. 3. Түрүү диспетчер В. Е. Попов.

АВТОРАЙ фото.

СПОРТ

ТОБШО hОНИН

ОРОН ДОТОРНАЙ

ШАТАРААР дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө зоно хоорондын мүрысөөн Филиппинын ниислэл — Манила хотодо үнгэргэгдэжэ байна. 16-дахи наадан үнгэргэгдөө. Эрхимлэжэ ябаhан бразилец Энрике Мекинг, Чехословакиин гроссмейстер Властимил Горт уулзалгануудаа хойшолуулба. Энэ наадан дүрбэн совет гроссмейстер партинуудаа мүн лэ хойшолуулhан байна.

Мекинг—Юрий Балашовтой, харин Горт Югославиин бэрхэ шатаршан Любомир Любоевичтой хараар наадаhан байха юм.

Венгриин гроссмейстер Золтан Рибли Аргентинын түлөөлэгшэ Мигель Кинтерестэй харюусалгатай уулзалга хэбэ. Гэбэшье венгр ядамаргүйгөөр очко абаба. Ушарынь юуб гэхэдэ, М. Кинтерес наадандаа гүримhаа үлүү сагаар гээгдэжэ ерэhэн байгаа. Сэхыень хэлэхэдэ, наадан эхилхэ сагай хубилгагдаhан тухай намда хэншье хэлээгүй гэжэ Кинтерес бэеэ сагааруулхые оролдобо. Жюриин ямар шиидхэбэря абаhаниинь даб дээрэ мэдэгдэнэгүй. Мүнөө Рибли совет шатаршад Лев Полугаевский, Виталий Цешковский гэгшэдтэй хамта мүрысөөнэй таблицада гурбадахи hуури эзэлнэ. Тиихэдэ Полугаевский, Цешковский гэгшэд хойшолуулhан партинуудтай.

17-дохи наадан июлиин 7-до үнгэргэгдэбэ.

ФУТБОЛ СССР-эй чемпионууд—Киевэй «Динамо» командын футболистнууд Европын чемпионуудай кубогта хүртэхын түлөө сентябриин 15-да өөhэдынгөө талмай дээрэ, сентябриин 29-дэ тэдэнэй талмай дээрэ Югославиин чемпионтой наадаха байна. УЕФА-гай Цюрихтэхи штаб-байшан соо үнгэргэгдэhэн жэрэб таталгын үедэ энэ элирүүлэгдэбэ. Сплидэй «Хайдук» командын гү, али Белградай «Партизанай» футболистнуудай нэгэн манай «Динамотай» наадаха байна.

Кубогта хүртэгшэдэй наадан Уэльсын «Кардифф сити» ба Швейцариин «Серветт» командануудай илаhантай уулзаха байна.

Нёдондо жэл СССР-эй чемпионадта мүнгэн медальда хүртэhэн Донецкын «Шахтер» УЕФА-гай кубогта хүртэхын түлөө үнгэргэгдэhэн наадан Берлинэй «Динамын» футболистнуудтай уулзаха юм.

Эдэ мүрысөөнүүд байгша оной сентябриин 15-да, 29 дэ үнгэргэгдэхэ.

***

Футболоор ороной чемпионадай ээлжээтэ наадануудд июлиин 6-да болобо. Уулзалганууд иимэ дүнтэйгөөр дүүрэбэ: «Заря»—«Динамо» (Минск) — 3:1, «Динамо» (Тбилиси) — «Торпедо» — 1:1, «Зенит»—«Карпаты»—1:1, «Динамо» (Киев) — «Крылья Советов»—1:2, «Динамо» (Москва)—«Арарат»—1:0.

(ТАСС).

РЕСПУБЛИКАДАМНАЙ

БОКС. Спортын энэ зүйлөөр Россин Федерациин түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Оренбург хотодо боложо дүүрэбэ.

РСФСР-эй областьнууд, хизаарнууд болон автономито республикануудай арhан бээлэйн шадабаритад энэ ехэ наадан хабаадаа. Алас-Дурна зүгэй зонын чемпионууд: СССР-эй спортын мастернууд Александр Медведев, Доржи Зориктуев, спортын мастерта кандидат Геннадий Плюсния, мүн зоно соогоо хоёрдохи hуури эзэлhэн СССР-эй спортын мастернууд Александр Осокин, Михаил Долматов, спортын мастерта кандидат Николай Антонов РСФСР-эй , чемпионадта хабаадажа, манай республикын нэрэ хүндые хамгаалhан байна.

1974 оной Россин Федерациин чемпион, СССР-эй абсолютна чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө 1974 ондо үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ бронзо медаляар шагнагдаhан хүндэ шэгнүүртэй бэрхэ боксер Михаил Долматов манай боксериууд соохоо шалгаржа, гурбадахи hуури эзэлбэ.

***

ГТО-гой олон зүйлөөр Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын мүрысөөндэ хабаадахаяа манай республикын «Динамо» бүлгэмэй суглуулагдамал команда Курганск хото ошобо.

hУР ХАРБАЛГА. Залуушуулай дунда hур харбалгаар «Динамо» бүлгэмэй Россин Соведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Москва шадархи Химки хотодо болобо.

Манай «Динамо» бүлгэмэй областной соведэй залуу hуршад эндэ амжалтатай hайнаар мүрысэжэ, нэгэдэхи hууриида гараhан байна.

Буряадай хүдөө ажахын институдай агрономическа факультедэй 2-дохи курсын студентка спортын мастерта кандидат Ольга Жабон М-1, М-2 упражнениинүүдээр харбахадаа, басагадай дунда «Динамо» бүлгэмэй Россин Соведэй абсолютна чемпион болобо. Тэрэ 70, 60, 50 болон 30 метрэй зайнуудта илаhан байна.

Зүүн Сибириин технологическа институдай элшэ хүсэнэй-техническэ факультедэй (ЭТФ) 3-дахи курсын студент Леонид Халудоров элдэб зайда илажа гараа. Улаан-Үдын 1-дэхи дунда hургуулиин 10-дахи класс дүүргэhэн Баяр Абашеев, багшанарай 2-дохи училищиин hурагша Нина Жамьяндашиева шангай hууринуудые эзэлбэд. Тиигэжэ эдэнэр «Динамо» бүлгэмэй Россин Соведэй суглуулагдамал командада оруулагдажа, тус бүлгэмэй Түбэй соведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө июлиин 16—20-до Кишинев хотодо үнгэргэгдэхэ мүрысөөндэ хабаадахые бэлдэжэ байна. СССР-эй спортын мастер Цынгунжаб Будаев эдэниие hоридог юм.

ФУТБОЛ. Клубай командануудай дунда футболоор Буряадай АССР-эй түрүү hуури эзэлэлгын мүрысөөнэй ээлжээтэ наадануудд эдэ үдэрнүүдтэ үнгэргэгдэбэ.

Локомотив-вагон заhабарилгын заводой спортын клубай футболистнууд прибор бүтээлгын заводой командые 3:1 тоотойгоор шүүhэн, «Пищевигтэй» 3:3 тоотойгоор тэнсэhэн байна. Иигэжэ эдэнэр нэгэдэхи дүхэригэй наадаанай дүүрэхэдэ, 17 очко абажа, түрүүшын hуурида гараба.

Авиационно заводой «Забайкалец» hүүлэй наадануудта локомотивна депогой футболистнуудтай 0:0 тоотойгоор тэнсэhэн, «Стекольщигые» 6:1 тоотойгоор шүүhэн байна. Эдэнэр мүн лэ 17 очкотой болонхой, гэбэшье ворота руугаа алдаhан, сохижо оруулhан бүмбэгынгөө тоогоор хоёрдохи hуури эзэлбэ. Локомотивна депогой футболистнууд гурбадахи hуурида ябана.

Улаан-Үдын прибор бүтээлгын заводой, «Сэлэнгын» бэлэдхэлэй бүлэгэй командануудд нэгэдэхи дүхэригтэ ябhала hайнаар наадаа гэжэ хэлэлтэй.

Шэлэй заводой «Стекольщик», «Вымпел» командануудд оройдоол 1-2 наадан да илаад, бэшэ уулзалгануудтаа шүүгдэжэ, мүрысөөнэй таблицада hүүлшын hууринуудые эзэлжэ ябана.

Б. М. ЖИГЖИТОВ.

ИЮЛЬ hАРАДА ААДАРЛАХА, ЗАЛИНТАЙ БАЙХА

Энэ жэлэй июнь hарада ехэнхидээ бороогүй халуун байжа, таряа ногооной гарасада ехэ hаад тохёолдуулаа. Аяма халуун байхатай зэргэ гэнтэ зарим газарнуудаар хүйтэржэ, ургасада баhа муугаар нүлөөлhэн байха юм.

Бороо бага-сага ороо болоходоо, нэгэ жэгдээр ороогүй, зарим газарнуудаар түргэн зуура хэhэглээд гарашоо. Республикын түбэй аймагуудаар, мүн Баргажанай голоор июниин хоёрдохи хахадта бороо оройдоо ороогүй. Шииг нойтоной тон бага байhанhаа, саг зуура хүйтэрhэнhөө болоожо, ногооной гараса удаараа, боори газарта гандаhан байха юм.

Жэлэй эгээ дулаан парын—июлиин түрүүшын хоёр гурбан үдэрэй туршада бороогүй, халуун байгаа. Июлиин табанаар агаарай hэбшээн гэнтэ хубилжа, Монголой талаhаа уhархуу хүндэ үүлэд манай республика уруу үргэлжэдөө задаран гараба. Иимэ ушарhаа республика доторнай үргэлжэдөө 20-hоо 60 миллиметр хүрэтэр бороо ороо.

Илангаяа ехээр Сүхэ голые уруудан орohон байна. Тиимэhээ уhан эндэ мэдэгдэхээр нэмээ. Сүхын арhанай завод багта ойрын үдэрнүүдтэ уhан 80—100 сантиметрhээ 400—410 сантиметр хүрэтэр нэмэхэ. Уhан hабаhаа халижа, эндэхи олтирог болон сабшалан дараха.

Июлиин хоёрдохи арбан хоногто нэгэ бүрхэжэ, нэгэ сэлмэжэ байха. Хоёрдохи арбан хоногой эхээр бороо орохогүй, бэшэ үдэрнүүдтэнь саг зуура орохо, аадарлаха.

Сагай уларил hүниндөө 10—16, үдэртөө 27—32 градус дулаан байха. Зүүн тээhээ секундын 3—7 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. Тиихэдэ хоёрдохи арбанай хахадаар баруун-хойноhоо секундын 10—14 метр хүсэтэйгөөр hалхилхаар хүлеэгдэнэ.

hарын гурбадахи арбан хоногто ямар байхаб? Арбанай эхеэр, hүүл багта саг зуура бороо орохо. Бэшэ үдэрнүүдтэнь бороо орохогүй, үглөөниинь манатай байха. Сагай уларил hүниндөө 9—14, үдэртөө 20—25 градус дулаан байхаар баг саагдана. Арбанан хахад агта 24—29 градус дулаан байха.

Н. АФОНИНА.

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ РАДИО ХИЛЫН СААНАhАА

ПАРИЖ

СССР-эй, Франциин хоорондохи харилсаан

ТАСС

СССР-эй ба Франциин хоорондо эрдэм, техникын экономическа харилсаан тухай хэлсээндэ, совет-француз түүхэтэ декларацида гар табигдаhаар арбан жэлэй ойе эдэ үдэрнүүдтэ hайндэрлэжэ байхадаа, бидэ гэдэргээ эрьежэ, үнгэрhэн арбан жэл соо манай оронуудай хоорондохи, манай арадуудай хоорондохи элдэб янзын харилсаа холбооe хүгжөөн бэхижүүлхэ талаар ямар ехэ зам гаталhанаа эли бодоор харанабди гэжэ Франциин элитэ мэдээжэ ниитын ажал ябуулагша, «Франци—СССР» гэжэ бүлгэмэй гүйсэдхэгшэ-президент Ги Дессон ТАСС-ай корреспондентгэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ.

Совет ороной байдалаар, тэрэнэй амжалта түйлалтануудаар олон миллион францууд жэлhээ жэлдэ улам ехээр hонирхоно. Тиигэжэ Советскэ Союзтай хани барисаагаа, харилсаа холбоогоо үргэдхэн бэхижүүлхэ хүсэл эрмэлзэлынь ургана гэжэ тэрэ хэлэбэ.

БЕРЛИН

Түүхэтэ асари ехэ удха шанартай хэрэг

ТАСС

Европын Коммунис ба хүдэлмэришэнэй 29 партиин Берлиндэ болоhон конференци хадаа Европые бата эб найрамдалай түби болгохын түлөө тэмсэлдэ түүхэтэ асари ехэ удха шанартай хэрэг болоно гээд Германиин Социалис нэгэдэмэл парти сэгнэнэ гэжэ конференцидэ хабаадаhан СЕПГ-гэй делегациин тоосоое шагнаhан СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Берлинэй конференци Европын коммунистнуудай эгээл олоной хабаадалгатай дээдэ хуралдаан болоно гээд мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ. «Европо түбидэ эб найрамдал, аюулгүй байдал, харилсаа холбоо хангахын, социальна дэбжэлтэ түйлахын түлөө» хамтаараа зохёожо, нэгэн дуугаар баталан абаhан документ хадаа Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай эб найрамдал хангахын, социальна дэбжэлтэ түйлахын түлөө ехэ оролдолго гаргажа байhыень батална гээд хэлэгдэнэ.

КПСС-эй XXV съезд дээрэ баталагдан абтаhан эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй агуухэ түсэбтэ түшэглэн, нүхэр Л. И. Брежнев конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, эб найрамдал яажа, ямар аргаар хангаха ёнотойб гэhэн мүнөө үеын гол шухала асуудалда энэ түбиин арадуудта дэлгэрэнгы харюу үгэhэн байна.

Маркс, Энгельс болон Ленинэй агуухэ суртал hургаалнуудта үндэhэлэн, интернациональна hаналаа нэгэдэлгын ба аха дүү ehоной харилсаа холбоотонгоор саашадаашье ажал ябуулхые эрид шиидэнги байhанаа Европын Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинууд конференци дээрэ тэмдэглээ.

ХАНОЙ

Зүүн-Урда Азида эб найрамдал хангахын түлөө

ТАСС

СРВ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Зуй Чинь ВИА агентствын корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, мүнөө үедэ Зүүн-Урда Азида гүнзэгы ехэ үндэhэн хубилалтанууд боложо байна гэжэ тэмдэглээ. Революционно тэмсэлдээ Вьетнамай, Лаосой, Кампучиин арадуудай түйлаhан илалта энэ районой хүсэнүүдэй тэнсүүриие эб найрамдалай, национальна бэеэ даахан байдалай, демократиин, социальна дэбжэлтын аша туhада хубилгаhан байна. Эдэ илалтануудай ашаар американ империализм hуларжа, үлдэгдэн намнагдаа. Гэбэшье Фордын «Номгон далайн доктрина» Зүүн-Урда Азида США-гай сэрэгшэдые байлгахын тула шэнэ арга хургаяа бэдэрэлгэдэ юрюулагданхай гээд мартаха ehо гүйбди. Шэнэ түхэлэй колониализмда эсэргүү, США-гай бүхы сэрэгүүдые эндэhээ гаргахын ба сэрэгэй баазануудыень усадхахын түлөө, национальна бэеэ даахан байдалай, газар дайдынгаа бүрин бүтэн байлгын, бата эб найрамдал хамгаалхын түлөө тэмсэлээ шангадхаха гээшэ дэлхэйн энэ районой арадуудай түбхын түрүүшын зорилго болоно гэжэ Нгуен Зуй Чинь мэдүүлбэ.

Социалис Эхэ ороноо зохёон байгуулгада вьетнам арад бүхы хүсэеэ, ухаан бодолоо, бэлиг шадабаряа элсүүлхэ юм гэжэ Нгуен Зуй Чинь түгэсхэлдөө хэлээ. Энэ шухала зорилгоёо бэелүүлэн, Вьетнамай арад бүхы социалис оронуудтай аха дүү ёhоной харилсаа холбоогоо, hаналаа нэгэдэлгээ али бүхы талаарнь бэхижүүлнэ, Лаосой ба Кампучиин арадуудтай аха дүү ёhоной хани барисаагаа, удаан болзорой харилсаа холбоогоо хүгжөөн үргэдхэнэ.

ПАРИЖ

Шахардуу байдал hуларуулхын түлөө

ТАСС

Германиин Коммунис партиин ба Франциин Коммунис партиин хамтын мэдүүлгэ эндэ толилогдобо. Франциин сэрэгүүдэй социалис оронуудтай хилэлдэг Баруун Германида байрлуулха, хёмороо зүришэлдөөнэй болоо hаань, сэрэг дайнда эдэниие хабаадуулха гэhэн шэнэ түсэбүүдые эрид буруушаажа байhанаа энээн дотор мэдүүлээ.

Шахардуу байдал hуларуулгын үедэ иимэ политика бэелүүлхэ гээшэ Европо түбидэ хёмороо зүришэлдөө үүдхэхэ гэhэн зорилготой гээд хоёр парти тэмдэглэнэ. Энэ хадаа манай арадуудта, Европын аюулгүй байдалда түбэг татаха байна гээд мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Энэнь Франциин ба ФРГ-гэй национальна аша туhада, хани барисаанда, харилсаа холбоондо яашье таарахагүй байна.

Эдэ түсэбүүдые буруу hургахын тула оролдолго гаргаха уряатайгаар ФКП ГКП хоёр ороной үргэн олониитэдэ хандана. Буу зэбсэгүүдые хурааха хэрэгтэ Франциин ба ФРГ-гэй хубитаяа оруулхын түлөө, Европо түбидэ эб найрамдал, хани барисаа тогтоохын, шахардуу байдал hуларуулхын түлөө тэмсэхэ уряатайгаар тэдэ ажалшадые, демократическа олониитые уряална.

САН ХОСЕ

Үгэсөөн элишэлэгдээ

ТАСС

Түбэй Америкэдэхи энэ ороной конституцяар hунгагдаhан правительствые унагааха зорилготой фашис үгэсөөнэй элишэлэгдэhэн тухай Коста-Рикэдэ соносхогдоо.

Президент болон Коста-Рикын правительствын элитэ мэдээжэ хэдэн ажал ябуулагшадые үгэсэгшэд алаха, гүрэнэй урбалта хэжэ, орон дотор хархис гүрим журам тогтоохые hанаашалhан байгаа гээд гадаадын хэрэгүүдэй министр Г. Фасио пресс-конференци дээрэ мэдээсэбэ.

ПЕКИН

Чжу Дэ наhа бараба

ТАСС

КПК-гай ЦК-гай гэшүүн, КПК-гай ЦК-гай Политбюрогой Саг үргэлжын комитедэй гэшүүн, ВСНП-гэй Саг үргэлжын комитедэй түрүүлэгшэ Чжу Дэ хүндөөр үбшэлжэ, сэрэтэй боложо ябатараа наhа бараба гээд Пекинэй радио мэдээсэбэ.

ХАРТУМ

Суданай—Ливиин харилсаан тушаа

ТАСС

Ливитэй дипломатическа харилсаагаа Суданай таhалhан тухай эндэ хуулитаар соносхогдоо. Нэгэн доро хоёр ороной хоорондохи агаарай харилсаан болюулагдаа; Суданай Ливиин хоорондо баталагдаhан экономическа ба бусад хэлсээнүүд хүсэндөө бэшэ болобо гэжэ соносхогдоо.

Энэ гэмнэлтыень Ливиин информационно агентствын эрид буруушаажа байгаашье hаань, Ливиин түлөөлэгшэдөөр hургагдаhан зэбсэгтэ хүнүүд правительство унагааха hэдэлгэтэйгээр hаяхан Хартумда үнгэргэгдэhэн үймөөндэ хабаадаhан байгааха гэжэ Ливиие гэмнэхэдэнь, иимэ шиидхэбэри абтаhан байгаа.

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО 2-ой» ТИРАЖ

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» июлиин 7-до Москвада үнгэргэгдэhэн 27-дохи тиражай дүнгүүд иимэ:

«Спортлото»: 20 (байдарка ба каноэгээр hэлюурдэлгэ), 27 (мотоспорт), 28 (стол дээрэ наадагдадаг теннис), 41 (теннис), 45 (футбол), 49 (даам);

«Спортлото-2»: 16 (гимнастика), 19 (академическэ hэлюурдэлгэ), 23 (хүнгэн атлетикэ), 37 (мэргэн буудалга), 45 (футбол), 47 (бүмбэгэтэй хоккей).

(ТАСС).

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр республикадамнай үүлэтэйшэг байха, бороо орохогүй. Аадарлахадаа болохо. Хойто аймагуудта үглөөгүүр манатай байха. Баруун тээhээ секундын 5—10 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. 24—29 градус дулаан болохо. Хойто аймагуудта, Байгал шадар 20—25, Улаан-Үдэдэ 27—29 градус дулаан болохо.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «БАМ-ай халуун зун» — Номгон далай тээшэ харгы баригшадай ажалай юрын үдэрнүүд тухай хамтын хөөрөөндэ оройто статья. КПСС-ай обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ. «Таряа хураалга, хүдөө ажахын продуктнуудые, үбhэ тэжээл бэлэдхэлгые хангаха талаар нэмэлтэ хэмжээ ябуулганууд тухай». ТАСС-ай hүүлэй шэнэ hонин.

Хоёрдохи, гурбадахи хуудаhануудта. «Байгалhаа Амар хүрэтэр барихабди агуу түмэр зам»—зуун жэлэй агуу барилга хэгшэдэй ажалай юрын үдэрнүүд тухай зургаан редакциин хамтын хөөрөөн.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Манай айлшад. «Үлүү би ледгүй гүт?»—Ц. Юможановай корреспонденци. «Хүдөөдэ хэрэглэгдэхэ автомобиль»—АПН-эй материал.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.45 — Ураалай онтохонуудай нютагта. 11.20 — Ород дуунуудай концерт. 11.50 — Забhарлалга. 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10 — «hайн эд бараа элбэгээр гаргаха». 12.40 — «Хүхюун нютохонууд» (үнгэтэ). 12.55 — «Ухибуудтэ—фильм». «Повесть о лесном великане» (үнгэтэ). 14.10 — Баримтата фильмүүд харуулагдаха. 14.55 — «Семнадцать мгновений весны» (4-дэхи сери). 16.10 — «Социалис шэнжэ шарай ба арадай баян бардам байдал» (3-дахи дамжуулга, үнгэтэ). 17.10 — «Хүгжэмтэ абонемент» (үнгэтэ). 17.50 — Забhарлалга. 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — Монголой арадай революциин илалтын 55 жэлэй ойдо зорюулагдаhан дамжуулга (буряадаар). 19.25 — Телевизионно hонин.

«Орбита». 19.45 — «РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд хөөрэнэ» (үнгэтэ). 20.00 — «Надежда Павлова Вячеслав Гордеев хоёр хатарна» (үнгэтэ). 20.30 — «Бидэнэр hургуулияа дүүргэбэбди» (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ hонин. 21.25 — «Семнадцать мгновений весны» (4-дэхи сери). 22.40 — «Социалис шэнжэ шарай ба арадай баян бардам байдал» (3-дахи дамжуулга). СССР-эй элүүрые хамгаалгын министр Б. В. Петровский дамжуулгада хабаадалсаха (үнгэтэ). 23.40 — П. Чайковский. «Ромео ба Джульетта» — увертюрэ-фантази (үнгэтэ). 24.00 — «Время». 00.30 — Футболоор СССР-эй чемпионат. ЦСКА — «Черноморец» (Одессэ) (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.30 — «Семнадцать мгновений весны» (4-дэхи сери).

Улаан-Үдэ. 19.45 — «Улаан-Үдэ — хотын программа. 20.25 —«Энээниие булта мэдэхэ ёhотой» гэhэн дамжуулга.

 Типография управления по делам издательств полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-03607. Заказ №